

23.02.2017

Kokoustiedot

Aika 23.02.2017 torstai klo 13:25 - 15:25

Paikka KYS, rak 10, 6 krs, neuvottelu 1

Läsnä

Paula Tiihonen, puheenjohtaja
Martti Kansanen, varapuheenjohtaja
Paavo Leppänen
Heikki Haatainen
Jorma Räsänen

Muut läsnäolijat

Hannele Holopainen, esittelijä
Eija Peltonen, läsnäolo-oikeutettu
Tuomo Nissinen, sihteeri

Poissa

Kaisu Matinniemi
Sirpa Alho-Törrönen
Markku Rossi
Risto Miettunen
Jorma Penttinen
Merja Miettinen

Asiat

1 - 7 §

Allekirjoitukset

Paula Tiihonen
puheenjohtaja

Tuomo Nissinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

Paavo Leppänen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Kuopiossa, 9.3.2017-23.3.2017

Tuomo Nissinen
sihteeri

Käsiteltävät asiat

Nro	§	Otsikko	Liite/Oheismateriaali	Sivu
1	1 §	<u>Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus</u>		3
2	2 §	<u>Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastajien valitseminen ja tarkastusajan ja -paikan määrääminen</u>		4
3	3 §	<u>Tilinpäätös 2016</u>	1	5
4	4 §	<u>Palvelualuekertomus 2016</u>	2	7
5	5 §	<u>Toimitusjohtajan katsaus taloudellisesta tilanteesta ja muista ajankohtaisista asioista</u>		8
6	6 §	<u>Muut asiat</u>		9
7	7 §	<u>Seuraavien kokousten aikataulut</u>		10

Muutoksenhaku

		<u>Kysterin johtokunnan muutoksenhakuohje</u>		11

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Johtokunnan puheenjohtaja:

Todettaneen kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

PK

23.02.2017

2 §

2 §

Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastajien valitseminen ja tarkastusajan ja -paikan määrittäminen

Johtokunnan puheenjohtaja:

Johtokunta valitsee yhden (1) pöytäkirjan tarkastajan ja sopii pöytäkirjan tarkastusmenettelystä.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Paavo Leppänen. Pöytäkirja lähetetään postitse tarkistettavaksi.

PL

3 §

65/02.02.02.02/2017

Tilinpäätös 2016

Kysterin johtokunta 23.2.2017 3 §

Valmistelija: Hallintopäällikkö Tuomo Nissinen, puh. 0447171212.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon liikelaitos Kysterin johtokunta hyväksyy johtosäännön mukaan liikelaitoksen vuosittaisen tilinpäätöksen ja palvelualuekertomuksen, jotka ovat osa konsernin tilinpäätöstä.

Kunnille kohdistuvaa arvioitua kustannus- ja palvelutasoa on kuvattu palvelusopimuksessa. Vuoden 2016 budjetoinnissa kustannukset kohdistettiin palveluyksiköihin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Tilinpäätöksen yhteydessä toteutuneiden kustannusten laskenta tehdään palveluyksikkötasoisesti siten, että palveluyksikön nettokustannukset jaetaan kuntien kesken toteutuneiden suoritteiden kesken. Palveluyksikkötasolla tulos nolataan.

Juankosken kaupunki on liittynyt Kuopion kaupunkiin 1.1.2017 ja eronnut tästä ajankohdasta lukien liikelaitoksen jäsenyydestä. Jäsenyydestä eroamisen taloudellinen selvitys toteutetaan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

Kysteri palauttaa jäsenkuntaosuutta:

Pielavesi 375 555,04 €

Keitele 177 085,38 €

Kaavi 199 938,73 €

Leppävirta 39 686,28 €

Tervo 36 468,20 €

Kannetaan lisää jäsenkuntaosuutta:

Juankoski 231 654,41 €

Vesanto 100 718,95 €

Rautavaara 141 023,43 €

Esitys

Toimitusjohtaja:

Johtokunta päättää suorittaa ym. kuntaosuuksien palautukset ja lisäkannot 31.3.2017 mennessä. Lisäksi peruspääoman 1 %:n ja sijoitusrahaston 3 %:n korkotulot voidaan maksaa jäsenkunnille.

Johtokunta päättää hyväksyä Kysteri liikelaitoksen vuoden 2016 tilinpäätöksen sekä allekirjoittaa tasekirjan yhdessä toimitusjohtajan kanssa ja jättää sen tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen saattaa sen edelleen sairaanhoitopiirin hallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös

Johtokunta päätti suorittaa ym. kuntaosuuksien palautukset ja lisäkannot 31.3.2017 mennessä. Lisäksi peruspääoman 1 %:n ja sijoitusrahaston 3 %:n korkotulot voidaan maksaa jäsenkunnille 31.3.2017 mennessä.

Johtokunta päätti hyväksyä Kysteri liikelaitoksen vuoden 2016 tilinpäätöksen sekä allekirjoitti tasekirjan yhdessä toimitusjohtajan kanssa ja jätti sen tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen saattaa sen edelleen sairaanhoitopiirin hallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi.

Liitteet

- 1 Kysterin tilinpäätös_2016

PL

4 §

477/02.02.02.02/2016

Palvelualuekertomus 2016

Kysterin johtokunta 23.2.2017 4 §

Valmistelija: Johtava hoitaja Eija Peltonen, puh. 0447171211.

Vuosittain laadittavassa Kysteri liikelaitoksen palvelualuekertomuksessa kuvataan Kysterin palvelujärjestelmä ja - rakenne, hallinnon-, talous- ja tukipalvelujen organisointi, toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen sekä kehittämistoiminta.

Esitys

Toimitusjohtaja:

Johtokunta hyväksyy Kysterin vuoden 2016 palvelualuekertomuksen.

Päätös

Johtokunta hyväksyi Kysterin vuoden 2016 palvelualuekertomuksen.

Liitteet

2 KYSTERI_Palvelualuekertomus_2016

5 §

Toimitusjohtajan katsaus taloudellisesta tilanteesta ja muista ajankohtaisista asioista

Toimitusjohtaja:

Johtokunta merkitsee tiedokseen toimitusjohtajan katsauksen taloudellisesta tilanteesta ja muista ajankohtaisista asioista.

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedokseen toimitusjohtajan katsauksen taloudellisesta tilanteesta ja muista ajankohtaisista asioista.

PL

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kysterin johtokunta

Pöytäkirja

1/2017

9 (17)

23.02.2017

6 §

6 §

Muut asiat

Päätös

Muita asioita ei ollut.

JK

7 §

Seuraavien kokousten aikataulut

Toimitusjohtaja:

Seuraava johtokunnan kokous on 23.3.2017 klo 13.30 KYSillä rak. 10, 6 krs.

Päätös

Seuraava johtokunnan kokous on 23.3.2017 klo 13.30 KYSillä rak. 10, 6 krs.

PL

Kysterin johtokunnan muutoksenhakuohje

A. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Oikaisuvaatimuksen voi tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Kansallisen kynnysarvon ylittävään¹ hankintapäätökseen tyytymätön ei voi tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, vaan muutoksenhaku tapahtuu kohdan C mukaisesti.

Oikaisuvaatimusviranomainen ja –aika

Oikaisuvaatimusviranomaisena, jolle oikaisuvaatimus tehdään, toimii Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä; KYSTERIn johtokunta, osoite: Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Kirjaamo, PL 100, 70029 KYS..

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen mukana tulee olla päätös, johon oikaisua vaaditaan, sekä selvitys siitä päivästä, mistä oikaisuvaatimusta koskeva aika edellä sanotun mukaan on luettava.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on:

- 30.000 € tavarat – ja palvelut
- 100.000 € terveydenhoito – ja sosiaalipalvelut
- 150.000 € rakennus – ja käyttöoikeusurakat

B. VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja -perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen, kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitusviranomaisena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus, osoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Kirjaamo, Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 KUOPIO.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjan sisältö ja toimittaminen

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen on vaadittu tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin

valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

C. OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon¹.

I Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 80–83 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

¹ Kansallisen kynnyksarvon suuruus on:

- 30.000 € tavarat – ja palvelut
- 100.000 € terveydenhoito – ja sosiaalipalvelut
- 150.000 € rakennus – ja käyttöoikeusurakat

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi

saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikön yhteystiedot:

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
KYSTERIn johtokunta
PL 100, 70029 KYS
Puijonlaaksontie 2
kirjaamo@kuh.fi

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden** kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon han-

kintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisäantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisäantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

**Päätöksen nähtäväksi
asettamispvm:**

Tämä päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi . . . 2016

**Tiedoksianto
asianosaiselle:**

Tämä päätös on

lähetetty tiedoksi kirjeellä _____ lle
Asianosaisen nimi

ja annettu postin kuljetettavaksi . . . 2016

Tiedoksiantajan allekirjoitus

luovutettu _____ ssa . . . 2016

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Kysterin johtokunta

Pöytäkirja

1/2017

17 (17)

Muutoksenhakuohje
23.02.2017

7 §

_____ lle
Asianosaisen nimi

Vastaanottajan allekirjoitus

KYSTERIN JOHTOKUNNAN KOKOUS 1 /23.2.2017

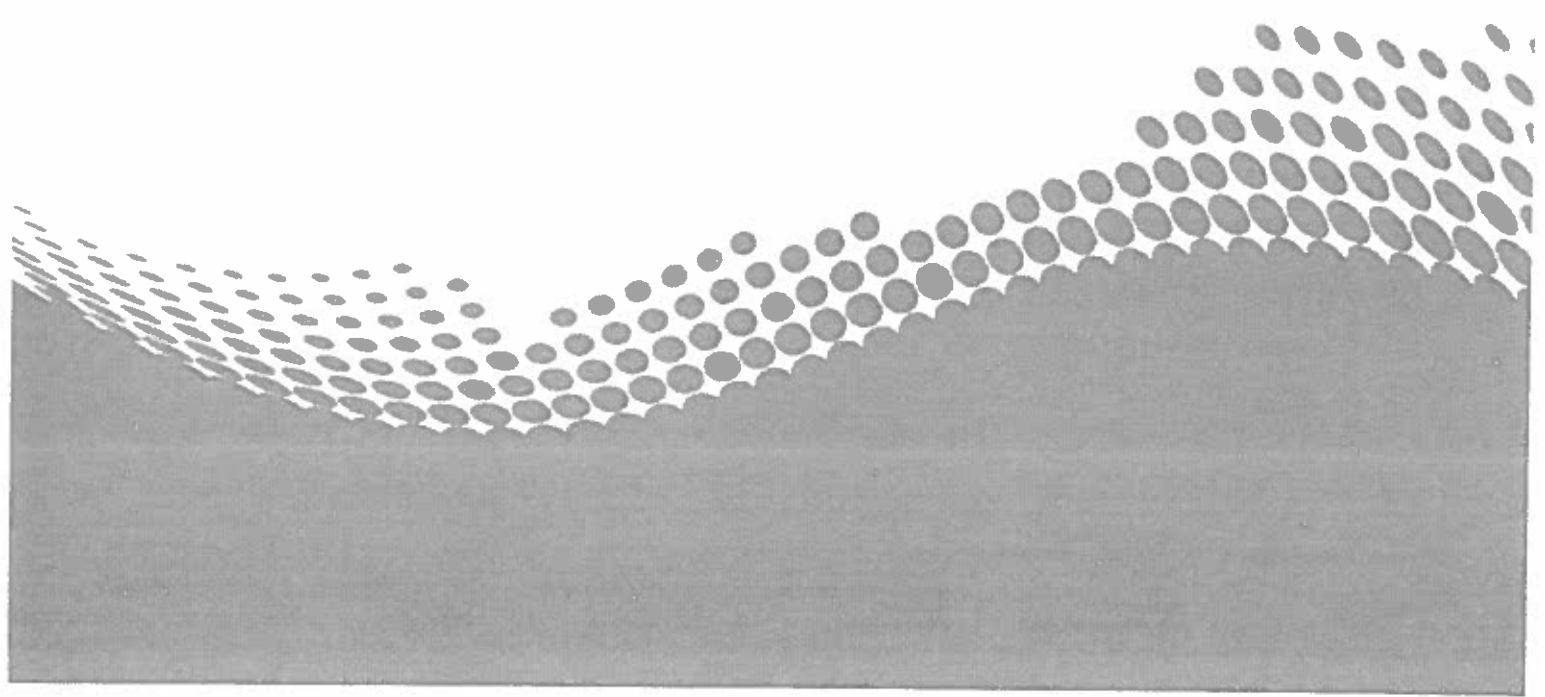
- LIITTEET

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VANHUSTEN LAI-
TOSHOIDON LIIKELAITOS KYSTERI

Tilinpäätös 2016

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

3.2.2017

Sisällys

SISÄLTÖ

1. YLEISKATSAUS	3
1.1 Toimitusjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta	3
1.2 Organisaatio	3
1.3 Kokonaistalouden tarkastelu	5
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	5
1.3.2 Liikelaitoksen rahoitusasema ja sen muutokset	6
1.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan selonteko toimikaudelta 2015	6
1.5 Johtokunnan esitys tuloksen käsittelystä	8
2. TILINPÄÄTÖKSEN TOTEUTUMISVERTAILUT	8
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	8
2.1.1 Asiakslähtöisyys	8
2.1.2 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen tukeminen	9
2.1.3 Palvelujen toimivuus	9
2.1.4 Taloudellisuus ja tehokkuus	11
2.2 Käyttötalouden toteutuminen	11
2.3 Investointien toteutuminen	12
2.4 Rahoituslaskelman toteutuminen	12
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	13
3.1 Rahoituslaskelma	13
3.2 Tuloslaskelma	14
3.3 Tase	15
3.4 Investointiosa	16
3.5 Tuloslaskelman toteutusvertailu	17
4. LIITETIEDOT	18
5. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	23

3.2.2017

1. YLEISKATSAUS

1.1 Toimitusjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta

Vuosi 2016 oli Kysterin viides talousarvio- ja tilivuosi. Kysterin tulokertymä muodostuu pääasiassa jäsenkunnilta kannettavista ennakoista, jotka perustuvat palvelusopimuksessa arvioituihin palvelujen suoritemääriin.

Kysterin tilinpäätöksen tavoitteena on nollatulos. Vuoden 2016 toteutuneista palvelujen käytön suoritemääristä kertyvä tulokertymä ylittyi suunnitellusta avohoidon palveluissa, mutta alittiin hoitopäivien ja suun terveydenhuollon osalta.

Hoidon saatavuus vastaanotto toiminnassa sekä suun terveydenhuollossa toteutui hoitotakuun mukaisesti. Päiväaikaisen toiminnan tehostaminen vastaanotto toiminnassa, pitkäaikaisen laitoshoidon vähentäminen ja ostopalvelujen käytön vähentäminen olivat toimintavuoden keskeiset kehittämiskohteet. Näissä päästiin hyviin lopputuloksiin. Vuoden aikana valmisteltiin Juankosken liittymistä Kuopioon. Lisäksi valmistelua vaati Vesannon vuodeosastotoiminnan lopettaminen Kysterin toimintana. Vesannon kunta järjestää hoidetuille pitkäaikaispotilaille tehostetun palveluasumisen. Juankosken ja Vesannon vuodeosastojen henkilöstölle järjestettiin tarvittavat yhteistoimintaneuvottelutilaisuudet.

Kysterin ongelmat henkilöstön saatavuudessa ovat olleet vähäisiä. Hammaslääkäreiden saatavuudessa on kuitenkin ollut ongelmia.

Toukokuussa toteutettiin kuntaneuvottelut vuoden 2016 palvelusopimuksen sisällön lähtökohtien ja tavoitteiden tarkastelemiseksi sekä palvelutason ja - rakenteen sopimiseksi. Taloussuunnitteluun on kytketty myös riskienhallinta ja sisäisen valvonnan toteutumisen arviointi. Syksyllä järjestettiin henkilöstötilaisuudet jokaisella terveysasemalla toukokuussa 2016 toteutetun työyhteisökyselyn tulosten kuvaamiseksi. Kyselyn mukaan henkilöstö on motivoitunutta, yhteistyökykyistä, kehittämismyönteistä ja oman työkyvyn ylläpitämisen tärkeäksi kokevia. Asiakastytyväisyyskyselyt toteutettiin syyskuussa. Pääasialliset tulokset on kuvattu palvelualuekertomuksessa. Kysterin johtoryhmä paneutui joulukuussa kehittämispäivien muodossa tulevien vuosien haasteisiin.

Pohjois-Savon PoSoTe valmistelutyö käynnistyi keväällä 2015 jatkuen tauon jälkeen edelleen. PoSoTe 2 jatkoi valmistelutyötä syksyllä 2016.

1.2 Organisaatio

Palvelujärjestelmä ja – rakenne

KYSTERIN keskushallinto ja palvelujen järjestämisvastuu

Perusterveydenhuollon liikelaitos Kysteri on Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin kuntayhtymään kuuluva palvelualue (Kuvio 1, Organisaatio, KYS v. 2013), joka vastaa perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelujen tuottamisesta. Kysterillä on oma johtokunta, johto ja johtosääntö sekä sairaanhoitopiiriin muusta toiminnasta eriytetty talous, talousarvio ja budjetti.

Palvelut tuotetaan lähi-, seudullisina ja alueellisina palveluina.

3.2.2017

Kysterin palvelualueen kahdeksan kuntaa muodostavat kolme seudullista palveluyksikköä, jotka ovat tulostavasti toiminnallisia yksiköitä, ja joilla on oma johtonsa (Kuvio 2.). Keitele, Pielavesi, Tervo ja Vesanto muodostavat Nilakan palveluyksikön. Koillis-Savon palveluyksikköön kuuluvat Kaavi, Juankoski ja Rautavaara. Kolmannen palveluyksikön muodostaa Leppävirta. Väestöpohja on yhteensä 30 262 asukasta (30.11.2016). Juankosken kaupunki on liittynyt Kuopion kaupunkiin 1.1.2017 ja eronnut tästä ajankohdasta lukien liikelaitoksen jäsenyydestä. Jäsenyydestä eroamisen taloudellinen selvitys toteutetaan tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen.

Kuvio 1. Organisaatio KYS

Kuvio 2. KYSTYERI Liikelaitoksen organisaatio

Liikelaitoksen toimintaa johtaa johtokunnan valitsema toimitusjohtaja. Hallinnossa toimivat hänen lisäksi johtava hoitaja, hallintopäällikkö ja kaksi hallintosihteeriä. Liikelaitoksella on oma johtoryhmä.

Kysterin taloushallinto tukeutuu tietojärjestelmissä KYSin taloushallintoon. Muun muassa kirjanpito, laskutus, arkistointi, palkkaohjelmat ovat yhteisiä. Kysterillä on kuitenkin joitakin omia keskitettyyn järjestelmään tukeutuvia toimintamalleja, mikä johtuu osittaisesta toimintojen hajautuksesta. Henkilöstöhallinnon tukitehtävät hoidetaan Kysterissä hajautetusti pääosin omalla toimintana.

Henkilöstö

Kysterin palvelualueella on täytetyissä viroissa ja toimissa yhteensä 424,6 henkilöä. Henkilöstö jakautuu palveluyksiköissä siten, että heistä lääkäreitä ja hammaslääkäreitä on yhteensä 47,5, hoitohenkilöstöä 298,6 ja huolto-, toimisto-, -tutkimus ja hallintohenkilöstöä 73,6. Vi-

3.2.2017

meksi mainittuun ryhmään kuuluvat suurimpana ryhmänä laitoshuoltajat. Vuoteen 2015 verrattuna määräraikaisten työntekijöiden käyttö on ollut hyvin maltillista kaikissa palveluyksiköissä.

1.3 Kokonaistalouden tarkastelu

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Talousarvion (TA) jäsenkuntaosuuksien kustannukset ovat vuoden 2016 palvelusopimuksen mukaisia kustannuksia. Taulukossa 1. on talousarvioon vuodelle 2016 arvioidut jäsenkuntaosuudet, kuntien asukaskohtaisesti toteutuneista suoritteista kertyvä maksuosuus ja prosentuaalinen osuus jäsenkuntaosuudesta. Taulukkoon 2 on koottu tilinpäätöksessä Kysterin alueen kunnilta kannettavat tai palautettavat jäsenkuntaosuudet.

Taulukko 1. KYSTERin jäsenkuntien vuoden 2016 talousarvion ja tilinpäätöksen mukaiset maksuosuudet.

Kunta	2016 Avoterveydenhoito 2016				Vuodeosasto 2016				Suun terveydenhoito 2016				Kysterin yhteensä 2016				
	as. luku	Ta €	Tot. €	€/as	tot%	Ta €	Tot. €	€/as	tot%	Ta €	Tot. €	€/as	tot%	Ta €	Tot. €	€/as	tot%
Kysteri	30262	16159104	16356249	540	101	12882985	12437703	411	97	2713300	2606091	85	96	31755389	31400042	1038	99
Juankoski	4723	2377399	2883649	611	121	1869350	1604920	340	86	390700	380534	81	97	4637449	4869102	1031	105
Kaavi	3165	1611839	1711657	541	106	1775460	1493100	472	84	298800	268104	85	90	3686099	3472860	1037	94
Keitele	2338	1726240	1512222	647	88	758175	789716	338	104	213000	218384	93	103	2697415	2520323	1078	93
Leppävirta	9858	3874620	4051955	411	105	4151000	4095019	415	99	874500	713458	72	82	8900120	8860433	899	100
Pielavesi	4696	3287570	2853271	608	87	1708550	1703397	363	100	371300	436193	93	117	5368420	4992861	1063	93
Rautavaara	1717	866066	999511	582	115	374850	405902	236	108	214900	204727	119	95	1455816	1610140	938	111
Tervo	1609	1075020	1069083,5	664	99	481800	440577	274	91	150000	160703	100	107	1706820	1670364	1038	98
Vesanto	2156	1340350	1274900	591	95	1762800	1905072	884	108	200100	223987	104	112	3303250	3403959	1579	103

Kuntien lopullinen maksuosuus määräytyy käytön mukaan. Taulukossa 2. on kuvattu lopulliset jäsenkuntaosuudet. Näistä palvelusopimukseen verrattuna viiden kunnan jäsenkuntaosuus alittui ja kolmen kunnan ylittyi.

Taulukko 2. KYSTERin jäsenkunnilta kannettava tai palautettava jäsenkuntaosuus vuonna 2016

Kunta	Ennako	Lopullinen	Lisäkanto +	Palautus -
Juankoski	4 637 448,00 €	4 869 102,41 €	231 654,41 €	
Kaavi	3 672 799,20 €	3 472 860,47 €		199 938,73 €
Keitele	2 697 408,00 €	2 520 322,62 €		177 085,38 €
Leppävirta	8 900 119,20 €	8 860 432,92 €		39 686,28 €
Pielavesi	5 368 416,00 €	4 992 860,96 €		375 555,04 €
Rautavaara	1 469 116,80 €	1 610 140,23 €	141 023,43 €	
Tervo	1 706 832,00 €	1 670 363,80 €		36 468,20 €
Vesanto	3 303 240,00 €	3 403 958,95 €	100 718,95 €	
Yhteensä	31 755 379,20 €	31 400 042,36 €		
Ylijäämä				355 336,84 €

3.2.2017

1.3.2 Liikelaitoksen rahoitusasema ja sen muutokset

Kysterin liikevaihto oli vuonna 2016 yhteensä 32 705 731,74 €.

Poistoja oli yhteensä 129 695,05 euroa. Kuntayhtymän yhdistyllä oli vuoden vaihteessa 3 839 357,07 €.

Kysterille perustettiin sijoitusrahasto, johon Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille toiminnan luovuttaneiden kuntayhtymien ja kuntien taseessa 31.12.2011 ollut omaisuus siirrettiin. Sijoitusrahaston säännön mukaan rahastoon siirtyi luovutushetkellä tasearvoltaan vähintään 8000 €:n omaisuus. Rahaston pääoma oli 1.1.2016 yhteensä 470939,14 €.

1.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan selonteko toimikaudelta 2016

Yleistä

Kysteri liikelaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ohjeistuksella, jonka liikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt. Toimintaprosesseja on arvioitu sisäisen valvonnan näkökulmasta. Kokonaisuutena sisäisen valvonnan toimivuutta arvioidaan vuosittain. Yleisten sääntöjen noudattamisen ja laillisuusvalvonnan rinnalla sisäinen valvonta kohdistetaan myös riskienhallintaan. Riskienhallinnan arvioinnissa käytetään Granite ohjelmaa.

Sisäinen valvonta vuonna 2016

Palveluysiköt toteuttivat suunnitelman mukaisesti oman sisäisen valvontaprosessinsa ja palvelualueen hallinto puolestaan toteutti keskushallinnon sisäisen valvonnan. Yhteenveto kokonaisuudesta laadittiin yhteistyössä palveluysiköiden ja palvelualueen kesken marraskuun lopulla.

Sisäisen valvonnan perusteella laadittiin *johtopäätökset ja suunnitelmat*, kuinka toimitaan tulevana vuonna esille nousseissa kehitettävissä asioissa. Henkilöstöön liittyen hammaslääkäreiden rekrytointia tulee edelleen tehostaa, hoitohenkilökuntaa kannustetaan liikkuvuuteen sekä palveluysiköissään että osastojen välillä ja vältetään ylityitä sekä ennakoidaan tarvittavat sijaisuudet pidemmällä aikavälillä. Henkilöstön koulutustarvesuunnitelmat tehdään toiminnan näkökulmasta arvioiden. Lisäksi toimien ja virkojen täyttämisen yhteydessä määritellyt palkat perustuvat voimassa oleviin sopimuksiin ja Kysterin palkkaharmonisaatioon.

Positiivista työnantajaimago tulee ylläpitää ja edelleen kehittää. Tiedotuksessa ja viestinnässä on kiinnitettävä huomiota ajankohtaisten asioiden tiedottamiseen internetin ja intran kautta. Tiedolla johtamisessa toteutetaan hoitotakuun, haitta- ja vaaratapahtumien (Haipro), talouden ja määrällisten suoritteiden seuranta (Sote DW). Kerran vuodessa toteutetaan henkilöstölle työtyytyväisyyskysely ja vastaanottojen asiakkaille potilastyytyväisyyskysely.

Jatkuvaan sisäiseen valvontaan liittyy talouden toteuman rinnalla toiminnan määrällinen ja laadullinen arviointi. Toteutuneita palvelujen suoritelmääriä arvioidaan palvelusopimuksessa arvioituihin määriin ja edelliseen vuoteen nähden. Tämä vaatii toiminnan analysointia. Toteuman tarkka analysointi mahdollistaa seuraavan vuoden palvelusopimuksen tarkemman laadinnan. Vuoden 2016 tarkastelusta voidaan todeta, että avopalveluiden määrä on lisääntynyt lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto toiminnassa, mutta vähentynyt neuvolatoiminnassa ja fysioterapiakäynneissä. Hoitopäivät ovat vähentyneet selkeästi vuoteen 2015 verrattuna ja

3.2.2017

suun terveydenhuollon käynneissä on myös laskua. Jälkimmäistä selittää hammaslääkäri-
jaus.

Riskienhallinta vuonna 2016

Riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa häiriötön palvelutuotanto. Riskienhallinta on tärkeä osa toiminnan kehittämistä. Vuosittain taloussuunnittelun yhteydessä arvioidaan aiemmin merkittäviksi todettujen riskien hallinnan tilanne ja tunnistetaan uusia riskejä. Riskienhallinnan ohjelman avulla on tunnistettu toimintaan liittyviä riskejä, joista on valittu vakavimmat ja vaikeasti hallittavat riskit. Näiden hallintakeinoja on arvioitu ja laadittu suunnitelmat riskeihin varautumisessa. Riskienhallinnassa esitettyjen tavoitteiden toteutumista seurataan johtoryhmän kokouksissa. Lisäksi merkittävimmät riskit on raportoitu johtokunnalle. Potilasturvallisuussuunnitelma on myös osa riskienhallintaa. Tähän liittyen lähes koko hoitohenkilöstö on suorittanut ja kaikki uudet työntekijät suorittavat kymmenen erillisen osion sisältävän Potilasturvallisuutta taidolla verkkokoulutuskokonaisuuden.

Liikelaitoksen riskien tunnistaminen, arviointi ja hallintakeinojen kuvaaminen on toteutettu KYS:issä uutena käyttöön otetulla Granite- riskienhallintaohjelmalla. Tämä ohjelma mahdollistaa jatkuvan riskien arvioinnin ja hallintakeinot kirjaamisen työyksiköissä, mikä vaatii Kysterissä vielä harjoittelua. Ohjelman raportin mukaisesti strategisia riskejä on 9, operatiivisia 20, taloudellisia ja vahinkoriskejä 8. Riskien tilan mukaisesti strategisissa riskeissä on kehitettävää kirjatusta riskeistä yli puolessa (56 %) ja operatiivisissa riskeissä riskein tilanhallinta on riittämätön 18 prosentissa riskeistä. Taloudellisissa riskeissä neljäsosassa hallinta on riittävä (26 %).

Vuodelle 2016 arvioidut tärkeimmät riskit olivat: sote - rakennekysymysten epävarmuus ja muutokset ts. mitä tapahtuu vuonna 2017, avainhenkilöiden vaihtuvuus, hoitokulujen hallitsematon kasvu, budjetoinnin ja tietojärjestelmien ongelmat

Hallintakeinoina Sote - rakennekysymysten epävarmuudessa ja tulevaisuudessa on vaikuttaminen maakunnallisissa työryhmissä ja tiedon välittäminen. Avainhenkilöiden vaihtuvuuteen liittyen huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista, ylläpidetään hyvää työpaikan ja työnantajan imagoa, henkilöstön rekrytoinnissa käytetään monipuolisia kanavia ja suunnitellaan joustavia työaikamuotoja. Hoitokulujen hallitsemattomassa nousussa, väestön ikärakenteen ja sairastavuuden muutoksissa pyritään ennakoimaan lisääntyvää palvelujen tarvetta, sairauksien ennaltaehkäisyä ja kuntoutuksen toimivuutta. Budjetoinnin ongelmassa, ennakoinnissa menoerissä ja tilanteessa, jossa palvelujen menot ovat tuloja suuremmat, arvioidaan tarkemmin suoritteet, tarkistetaan hintoja ja tarkennetaan budjetin laadintaa. Tarvittaessa laaditaan säästösuunnitelmat.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kysteri liikelaitoksessa noudatetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hankintaohjetta. Hankintavaltuudet on määritelty hankinta- ja johtosäännön soveltamisohjein sekä viranhaltijatasoisin delegointipäätöksin. Hankintapäätöksiä on tarkastettu osana sisäistä valvontaa. Puutteita ei ole todettu.

IS- Hankinta Oy vastaa seudullisesti keskitetyistä hankinnoista, materiaali- ja palvelu-
toimen tietojärjestelmistä ja logistisista ratkaisuista. Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri on IS-
Hankinta Oy:n osakas.

3.2.2017

Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arviointi

Tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuuden arviointia on yksityiskohtaisemmin käsitelty palvelualuekertomuksessa ja talousarvion toteutumisvertailuissa.

Palvelutoiminnan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on raportoitu ja käsitelty johtokunnan kokouksissa ja johtoryhmän kokouksissa säännöllisesti.

Sopimusten hallinta

Sopimusten hallinnan kehittämisessä on päästy varsin hyvään tilanteeseen. Sopimusten hallinta selkeytyi vuonna 2014 käyttöön otetun DOHA sopimusrekisterin avulla.

1.5 Johtokunnan esitys tuloksen käsittelystä

Kysteri liikelaitoksen tilikauden tulos on nolla euroa. Tuloksen käsittelyeriä ei ole. Taseeseen ei synny yli- tai alijäämää.

2. TILINPÄÄTÖKSEN TOTEUTUMISVERTAILUT

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Taloussuunnitelman tavoiteasettelu perustuu strategian neljään näkökulmaan ja näiden mittaristoon. Nämä on käsitelty luvuissa 2.1.1- 2.1.4. Palvelutoiminnan tavoitteiden toteutumista raportoidaan säännöllisesti ja käsitellään Kysterin johtoryhmän, johtokunnan ja tilaajatoimikunnan kokouksissa. Palvelusopimusten toteutumista on kommentoitu osavuosikatsauksissa ja palveluyksiköiden palvelutoiminnan kuvauksissa. Toimintamallina on ns. sisäinen tilaaja – tuottajatoiminta.

Toiminnan taso ja laatu pyritään pitämään riittävänä ottaen huomioon kansalliset ohjeet, terveydenhuolto- ja hoitotakuulaki sekä erilliset asetukset.

2.1.1 Asiakslähtöisyys

Kysterissä tavoitteena on taata toimiva yhteydenottomahdollisuus terveydenhuoltoon ja hoidon tarpeen arvioon sekä pääsy terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolle hoitotakuulainsäädännön asettamien määräaikojen puitteissa.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin internetsivuilla Kysterin kotisivuilla (www.kysteri.fi) on väestölle tietoa Kysterin palveluista, ajankohtaisista asioista ja lisäksi sinne on koottu hoitotakuutiedotteet ja yhteystiedot. Kysteri tiedottaa hoitotakuun toteutumisesta kolme kertaa vuodessa toukokuussa, syyskuussa ja joulukuun tilanne tilinpäätöksen yhteydessä.

Kokonaisuudessaan *hoitotakuu* toteutui lain mukaisesti vuonna 2016. Omavalvontana toteutetaan tilastoinnin oikeellisuuden säännöllinen tarkistaminen. Suun terveydenhuollossa kiireelliseen hoitoon Kysterin palveluyksiköissä pääsee saman päivän aikana. Hoidon tarpeen arviointi pyritään tekemään saman päivän aikana yhteydenotosta, kuitenkin viimeistään kolmen päivän sisällä.

3.2.2017

Puhelinyhteydensaanti on varmistettu Kysterin terveysasemilla siten, että on arkisin virka-aikana kahdeksassa kunnassa yhteensä 20 suoraa numeroa, joiden avulla välitön yhteydensaanti terveysasemien vastaanotoille toteutuu lain mukaisesti. Lisäksi käytössä on Nispa takaisinsoittojärjestelmä, johon asiakas voi jättää viestin hoitajalle. Nispasta saadaan raportointitiedot.

Asiakasnäkökulmasta *potilastyytyväisyyttä ja - turvallisuutta, potilaiden omahoitoa ja sairauksien ennalta ehkäisyä* pyritään tehostamaan. Arvioinnin lähteinä tässä käytetään potilasiamiehen raportteja, potilasvahinko- ja Haipro-ilmoituksia.

Tavoitteisiin asetettu potilaiden omahoidon ja sairauksien ehkäisyn tehostamisen kehittämissä työt on käytännössä toteutunut osittain. Tätä työtä jatketaan kaikissa palveluryhmissä.

2.1.2 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen tukeminen

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrällistä suhdetta ja henkilöstön työpanoksen kehitystä seurataan suunnitelmallisesti. Lisäksi seurataan koulutussuunnitelman toteutumista, koulutusmääriä ja tästä aiheutuvia kustannuksia.

Kysterin henkilöstön poissaolot vähentyivät vuosien 2014–2016 välisenä aikana yhteensä 205 päivää. Hammaslääkäreiden saatavuudessa on ollut ongelmia. Kokonaisuudessaan Koillis-Savossa määräaikaisten ja vakinaisen henkilöstön nettotyöpanokset laskivat hieman. Leppävirralla vakinaisen henkilöstön nettotyöpanos lisääntyi ja määräaikaisten väheni. Nilakassa vakinaisen henkilöstön työpanos laski selkeästi. Samanaikaisesti kuitenkin määräaikaisten työntekijöiden nettotyöpanos lisääntyi vain hyvin vähän. Työaikapankki otettiin käyttöön Kysterissä loppuvuodesta 2013. Sen on todettu toimivan hyvin. Pienissä yksiköissä se lisää joustavuutta toimintaan.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteutumista seurataan työpaikan johdon ja työsuojelutoimikunnan ja - valtuutetun kanssa vuosittain työterveyshuollon toteutumisen seurannan ja arvioinnin yhteydessä.

Henkilöstöryhmien yhteisissä kokoontumisissa on toiminnoittain käyty läpi nykyisiä käytäntöjä ja toimintatapoja. Samalla on pohdittu kehittämistavoitteita ja pyritty tunnistamaan parhaita toimintamalleja edelleen monistettavaksi. Palveluyksikkö- ja ryhmätasolla on toimintatavoissa eroja.

2.1.3 Palvelujen toimivuus

Vastaanottotoiminta

Avohoitopalveluista hoitajien käynnit lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna kaikissa palveluyksiköissä. Myös hoitajien puhelut, jotka korvaavat vastaanottokäynnit, lisääntyivät merkittävästi Koillis-Savossa ja Nilakassa. Leppävirran palveluyksikössä nämä vähenivät. Jälkimmäiseen on vaikuttanut hoitajien akuuttivastaanottotoiminta. Palvelusopimuksen mukaisesta arviosta hoitajien käynnit ylittyivät jokaisessa palveluyksikössä. Selittäväenä tekijänä hoitajien vastaanottokäyntien määrän lisääntymiseen on toiminnan kehittämisen avulla käytännön toimintaan aikaansaadut muutokset. Lääkäreiden ja hoitajien vastaanottotoiminnassa

3.2.2017

mallina on lääkäri- hoitaja työparityömalli Pielavedellä, Leppävirralla, Tervossa, Vesannolla, Rautavaaralla ja Kaavilla. Keiteleelle muutosta suunnitellaan. Lisäksi Leppävirralla toimii hoitajien akuuttivastaanotot. Hoitajien INR-vastaanotot aloitettiin Nilakassa ja Juankoskella niille potilaille, jotka käyttävät verenhiyytymistä estävää lääkitystä. Takaisin soitto - järjestelmä on tullut vuosien käytön jälkeen jo väestölle tutuksi. Se edesauttaa yhteydenotoissa merkittävästi.

Lääkäreiden vastaanottokäynnit vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelusopimuksen mukaisesti ne alittuivat Nilakassa ja Leppävirralla. Lääkäreiden päivystysvastaanottokäynnit ts. ilta- ja viikonloppuvastaanottokäynnit vähentyivät Nilakan ja Leppävirran palveluyksiköissä. Päivystyskäyntien määrän väheneminen selittyy sekä päivystysasetuksen aiheuttamilla muutoksilla että päiväaikaisen toiminnan tehostumisella. Yhteispäivystykseen sekä KYSiin toteutuneet päivystyskäynnit ovat toteutuneet ennakoarvioinnin mukaan.

Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan suoritämäärissä on todettavissa edelliseen vuoteen verrattuna selvää vähenemistä kaikissa palveluyksiköissä. Kouluterveydenhuollon käynnit lisääntyivät Nilakan ja Koillis-Savon palveluyksiköissä. Leppävirralla ne hieman vähenivät. Palvelusopimuksen mukaiset neuvolakäynnit alittuivat kaikissa palveluyksiköissä. Eniten muutosta tapahtui Leppävirralla. Synnyttäjiä, lasten ja koululaisten määrän vähentyessä on tarpeellista tarkastella terveydenhoitajan vakansseja ja mitoitusta koko palveluyksikkötasoilla.

Fysioterapiakäynnit vähenivät palveluyksiköissä edelliseen vuoteen verrattuna hyvin vähän. Palveluryhmätasoisesti tarkasteltuna ryhmäkäynnit lisääntyivät merkittävästi Tervossa. Palvelusopimuksen suoritämääristä fysioterapian kaikki käynnit jäivät alle suunnitellun Koillis-Savossa ja Nilakassa. Leppävirralla suunnitelma toteutui. Apuvälinekäyntien kirjaaminen on tehostunut.

Puheterapian käynnit lisääntyivät Nilakassa, mutta vähenivät hieman Koillis-Savon ja leppävirran palveluyksiköissä. Muutos ei ole merkittävä. Edelliseen vuoteen verrattuna mielenterveyshoidon käynnit vähenivät Koillis-Savossa ja Leppävirralla sekä Nilakassa. Palvelusopimuksen arvion mukaisesti toteuma ylittyi Koillis-Savossa.

Omana toimintana toteutetun erikoissairaanhoidon konsultaatiot lisääntyivät hieman Koillis-Savossa. Leppävirralla ja Nilakassa ne vähenivät.

Laitoshoito

Koillis-Savon palveluyksikössä lyhytaikaiset hoitopäivät lisääntyivät ja pitkäaikaiset vähenivät. Palvelusopimuksessa arvioitu lyhytaikaishoitopäivien määrä alittui 7 prosentilla ja pitkäaikaishoitopäivien ylittyi 11 prosenttia. Hoitopäivien määrän muutokset Koillis-Savossa selittyvät palvelutarpeiden muutoksilla. Rakenteelliset muutokset, ts. pitkäaikaisen laitoshoidon käytön määrän vähentäminen, on Koillis-Savon palveluyksikössä toteutettu jo ennen Kysterin toiminnan käynnistymistä ja toiminnan alkuvuosina. Rautavaaran hoitopäivien tarve on menneen vuoden aikana lisääntynyt merkittävästi. Tämä selittyy hoidon tarpeen lisääntymisellä.

Nilakassa lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset hoitopäivät vähenivät. Palvelusopimuksessa arvioitu lyhytaikainen hoito alittui arvioidusta 18 prosenttia ja pitkäaikainen hoito alittui 17 prosenttia. Nilakan palveluyksikössä pitkäaikaisen laitoshoidon muutokset toteutuivat vuoden 2015 aikana. Muutos käynnistyi syksyllä 2014. Keiteleellä pitkäaikaiseen laitoshoidon vähentymiseen liittyvät rakenteelliset muutokset on toteutettu kunnan toimesta niin hyvin, että tällaista hoitoa Kysterin toimesta ei tarvitse järjestää kuin lyhytaikaisesti. Vesannolla pitkäaikaisen lai-

3.2.2017

toshoidon tarve lähti muutokseen menneen vuoden syksyn aikana. Kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna pitkäaikaishoidon suunniteltu tarve ylittyi. Tervossa pitkäaikaisen laitoshoidon tarve on vähäistä ja sen määrä väheni merkitsevästi edelliseen vuoteen verrattuna. Myös lyhytaikaisen hoidon tarve vähentyi.

Leppävirralla pitkäaikaishoitoa toteutettiin enemmän ja lyhytaikaista hoitoa vähemmän. Palvelusopimuksen mukaisesta arvioinnista pitkäaikainen hoito ylittyi arvioidusta 36 prosenttia ja lyhytaikainen hoito alittui 24 prosenttia. Leppävirran osastojen kuormitus ylittyi ajoittain.

Kysterin kokonaisuudessa pitkäaikaishoitopäivien määrä vähentyi selkeästi vuoteen 2015 verrattuna. Puolestaan lyhytaikaisten hoitopäivien määrä lisääntyi.

Suun terveydenhuolto

Hammaslääkärikäynnit vähentyivät Nilakassa, Koillis-Savossa ja Leppävirralla. Suuhygienistien käyntimäärät lisääntyivät Nilakassa ja Koillis-Savossa. Leppävirralla heidän käyntimäärät laskivat. Palvelusopimuksen arvioituista määristä hammaslääkäreillä käyntimäärät alittuivat Koillis-Savossa 16, Nilakassa 3 ja Leppävirralla 10 prosenttia. Puolestaan suuhygienistien käyntimäärät ylittivät Koillis-Savossa 20 ja Leppävirran kaksi prosenttia. Nilakassa arvioitu määrä alittui neljällä prosentilla. Toiminnan kehittämisen näkökulmasta hammaslääkäreiden ja suuhygienistien työjakoa tulisi edelleen tarkastella.

2.1.4 Taloudellisuus ja tehokkuus

Vuosittain laadittavassa palvelusopimuksessa kuvataan kunnille kohdistuva kustannus- ja palvelutaso. Keväällä 2015 Kysterissä toteutettiin sisäisen laskennan projekti, jossa tarkasteltiin seutukustannusten jakoperusteita ja hinnoittelua. Tämä tuotti suoraviivaisen tavan aiheuttamisperiaatteen mukaiseen sisäiseen laskentaan. Johtokunta päätti 13.5.2015 kustannusten kohdistamisesta; "tilinpäätöksen yhteydessä laskenta tehdään palveluysikkötasoisesti siten, että palveluysikkön nettokustannukset jaetaan kuntien kesken toteutuneiden suoritteiden kesken. Palveluysikkötasolla tulos nolataan". Tilinpäätöksessä 2016 noudatimme tätä aiheuttamisperiaatteen mukaista laskentaa.

2.2 Käyttötalouden toteutuminen

Kysterin jäsenkunnilleen myymät palvelut toteutuivat talousarvioon verraten noin 98,88:sti. Jäsenkuntamyynti oli yhteensä 31,40 M€. Hoitopalveluja myytiin ulkokunnille 14 % yli talousarvion, yhteensä 1,11 miljoonaa euroa.

Muu ulkoinen myynti toteutui 144 % (192 231 €). Liiketoiminnan muut tuotot, johon luetaan mukaan asiakasmaksut, olivat 4,66 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot olivat yhteensä 4 813,72 € ja muille maksetut korot yhteensä 15 293,01 €. Poistoja oli yhteensä 129 695,05 €.

3.2.2017

Toimintamenot

Kysterin henkilöstökulut toteutuivat talousarvioon verrattuna 97,51 %:sti, josta palkat toteutuivat 97 %:sti. Henkilöstömenot olivat yhteensä 21,9 M€, josta palkkojen osuus oli 17,9 M€. Palkkausmenot laskivat 1 % edellisestä vuodesta. Varhaiseläkemaksuja (= varhe) kohdistui 41 950,88 €.

Materiaalin ostot ylittivät talousarvion 4,9 %:lla. Materiaalin ostot olivat yhteensä 2,6 M€ (talousarvio 2,48 M€). Apteekkitarvikemenot ylittivät talousarvion 12 %:lla. Hoitotarvikekulut ylittivät talousarvion 9,4 %:lla.

Palveluiden ostot ylittivät talousarvion 4,98 %:lla. Ulkoisten palveluiden ostot yhteensä olivat 7,57 M€ ja sisäisten palveluiden ostot 1,29 M€, yhteensä palveluiden ostot olivat 8,87 M€. Menojen ylitys johtui pääosin laboratoriopalveluiden ja asiantuntijapalveluiden ostosta. Atk-menoja ostettiin yhteensä 1,2 M€, mikä alitti 9,5 %:lla talousarvion. Näillä katettiin kaikki ostot Istekiltä, mukaan lukien atk-laitteiden hankinnat palvelupakettina sekä ohjelmistojen kehittämiskulut ja lisenssimaksut.

Tutkimus- ja hoitopalvelut kokonaisuudessaan ylittivät TA- arvion 13,8 %:lla. Ne olivat yhteensä 4,5 M€ (ulkoiset tutkimus- ja hoitopalvelut 3,78 M€ ja sisäiset 0,7 M€). Siitä laboratoriopalveluiden ostot Islabilta oli 1,8 M€, mikä on 8 % yli arvioidun. Muut tutkimus- ja hoitopalvelut ylittyivät 24 % koko palvelualueella (loppusumma 1 M€). Ylitys johtuu lääkäripalveluiden ostoista. Työterveyshuollon menot olivat 228 830 €, talousarvio ylittyi 0,5 %:lla.

Kunnille maksettiin vuokratuloa toimintavuoden aikana 3,66 M€, joka on 104 % talousarvios-ta.

Rahoitusmenoissa on varauduttu peruspääoman koron maksuun jäsenkunnille sekä sijoitusrahaston pääomasta maksettavaan korkoon. Korkokulut ovat yhteensä 15 293,01 €. Rahoitustuloja on kertynyt kuntayhtymän yhdystilin korosta kaikkiaan 212,34 €, sekä viivästyskoroista 4601,38 €. Sijoitusrahaston pääoma oli 31.12.2016 yhteensä 470 939 euroa.

KYSTERI liikelaitoksen tilikauden tulos on +0 €.

2.3 Investointien toteutuminen

Kysterin vuoden 2016 talousarviossa on varauduttu investointimenoihin. Investointeja oli 116 465,02 € (talousarvio 114 893 €). Tietohallinnollinen infrastruktuuri ja päätelaitteet on hankittu Istekiltä palvelupakettina.

2.4 Rahoituslaskelman toteutuminen

Kysterin rahavarojen muutos on yhteensä + 987 244,4€. Yhdystilin saldo 31.12.2016 oli 3 839 357,07 €. Yhdystilille on maksettu korkoa 14 293,01 €. Peruspääoma on yhteensä 100 000 €. Liikeliijäämä on 10 479,29 €. Tilikauden tuloksena yli- / alijäämä on nolla euroa. Poistot ovat yhteensä 129 695,05 € (talousarvio 114 893 €). Nettorahoituskulut ovat yhteensä 10 479,29 € (talousarvio -8476 €).

3.2.2017

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA VUODELTA 2016

		1.1. -31.12.2016		1.1. - 31.12.2015	
Toiminnan raha-					
virta					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	+ / -	10 479,29		970,11	
Poistot ja arvonalentumiset	+	129 695,05		103 270,82	
Rahoitustuotot ja -kulut	+ / -	-10 479,29	129 695,05	-970,11	103 270,82
Investointien rahavirta					
Investointimenot		-116 465,02	-116 465,02	-128 916,60	
Toiminnan ja investointien rahavirta			13 230,03		-25 645,78
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	+ / -	14 977,32		-5 665,81	
Saamisten muutos muilta	+ / -	942 975,53		-809 933,97	
Korottomien velkojen muutos muilta	+ / -	16 061,52	974 014,37	-533 183,60	-1 348 763,38
Rahoituksen rahavirta			974 014,37		-1348763,38
Yhdystilin ja rahavarojen muutos			987 244,40		-1374409,16
Yhdystilin ja rahavarojen muutos					
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	+	210,50		288,20	
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	-	288,20		494,75	
Yhdystili 31.12.	+	3 839 357,07		2 852 034,97	
Yhdystili 1.1.	-	2 852 034,97	987 244,40	4 226 237,58	-1374409,16

Tunnusluvut:

Kassan riittävyys (pv) 42 pv

Quick ratio 1,1

3.2.2017

3.2 Tuloslaskelma

KYSTERIN TUOSLASKELMA VUODELTA 2016

	01.01.-31.12.2016	01.01.-31.12.2015	Muutos %
Liikevaihto	32 705 731,74	32 925 076,49	-0,7 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	31 400 042,36	31 455 605,42	-0,2 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	1 113 457,43	1 301 103,94	-14,4 %
Muu ulkoinen myynti	192 231,95	168 367,13	14,2 %
Liiketoiminnan muut tuotot	4 662 880,88	4 227 844,33	10,3 %
Materiaalit ja palvelut	-11 480 353,70	-11 685 658,98	-1,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 608 497,23	-2 459 419,00	6,1 %
Ostot tilikauden aikana	-2 608 497,23	-2 459 419,00	6,1 %
Ulkoiset	-1 855 750,48	-1 710 548,29	8,5 %
Kuntayhtymältä	-752 746,78	-748 870,71	0,5 %
Palvelujen ostot	-8 871 856,47	-9 226 239,98	-3,8 %
Ulkoiset	-7 572 869,74	-8 232 155,94	-8,0 %
Kuntayhtymältä	-1 298 986,73	-994 084,04	30,7 %
Henkilöstökulut	-21 918 668,35	-21 796 686,20	0,6 %
Palkat ja palkkiot	-17 892 476,96	-18 058 937,55	-0,9 %
Henkilösivukulut	-4 026 326,39	-3 737 748,65	7,7 %
Eläkekulut	-3 198 689,46	-3 092 407,61	3,4 %
Muut henkilösivukulut	-827 636,93	-645 341,04	28,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-129 695,05	-103 270,82	25,6 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	-129 695,05	-103 270,82	25,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 829 281,23	-3 566 334,71	7,4 %
Ulkoiset	-3 804 661,46	-3 543 593,39	7,4 %
Kuntayhtymältä	-24 619,77	-22 741,32	8,3 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	10 479,29	970,11	980,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 479,29	-970,11	980,2 %
Korkotuotot	4 813,72	14 273,11	-66,3 %
Korvaus peruspääomasta	-1 000,00	-1 000,00	0,0 %
Muille maksetut korkokulut	-14 293,01	-14 243,22	0,3 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00	-204,3 %

Tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto	2,68 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto	0,18 %

3.2.2017

3.3 Tase

KYSTERIN TASE 31.12.2016

	TASE 31.12.2016	TASE 31.12.2015	Muutos % 16/15
VASTAAVAA			
A	PYSYVÄT VASTAAVAT		
II	Aineelliset hyödykkeet		
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet		
	4. Koneet ja kalusto		
	199 798,13	213 028,16	-6,21 %
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
	Lyhytaikaiset saamiset		
	1. Myyntisaamiset		
	3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä		
	4. Muut saamiset		
	5. Siirtosaamiset		
	5 192 875,91	5 148 607,04	0,86 %
IV	Rahat ja pankkisaamiset		
	210,50	288,20	-26,96 %
	5 392 674,04	5 361 635,20	0,58 %
VASTATTAVAA			
A	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma		
III	Muut omat rahastot		
	-570 939,14	-570 939,14	0,00 %
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	1. Valtion toimeksiannot		
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
	-68 701,39	-53 724,07	27,88 %
E	VIERAS PÄÄOMA		
	7. Ostovelat		
	9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
	10. Siirtovelat		
	-4 753 033,51	-4 736 971,99	0,34 %
	-5 392 674,04	-5 361 635,20	0,58 %
Tunnusluvut:			
	Omavaraisuusaste	10,59 %	
	Suhteellinen velkaantuneisuus	-12,72 %	

3.2.2017

3.4 Investointiosa

INVESTOINTIOSA							
	Kustannus-	ALKUPERÄINEN	TILINPÄÄTÖS	TOT %	ALKUPERÄINEN	TILINPÄÄTÖS	TOT %
	arvio	2015	2015	2015	2016	2016	2016
LAITE- JA SOVELLUSINVESTOINNIT:							
Investointisuunnitelmat		117 000	128 917	110	114 893	116 465	101
Suunth. hoitolaite			48 420			16 188	
Potilashälytysjärjestelmä			44 542			8 675	
Romexis kuvanlukijat			10 718			26 670	
Suunth. hoitolaite			25 237			28 482	
Ultraääni						29 000	
Ekg-laite						7 450	
YHTEENSÄ		117 000	128 917	110	114 893	116 465	101
Investointien tulorahoitus:							
Lainat							
Valtionosuudet							
Muu tulorahoitus							
YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	0
NETTOMENO		117 000	128 917	0	114 893	116 465	
- siitä investointivarausten /					0		0
-rahaston käyttö							
KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT		117 000	128 917	0	114 893	116 465	
RAHOITUSOSUUDET INV.MENOIHIN				0	0		0

3.2.2017

3.5 Tuloslaskelman toteutumisvertailu

KYSTERIN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU VUODELTA 2016							
	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TOTEUMA	POIKKEAMA	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TOTEUMA	POIKKEAMA	TOT. %
	2015	2016	2015	2016	2016	2016	2016
Liikevaihto	32 295 084,00	32 926 076,49	629 992,49	32 864 957,00	32 705 731,74	-159 225,26	99,52 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	31 009 566,00	31 458 605,42	446 039,42	31 755 389,00	31 400 042,96	-355 346,64	98,88 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	1 087 661,00	1 301 103,94	213 442,94	976 758,00	1 118 457,43	136 699,43	114,00 %
Muu ulkoinen myynti	197 857,00	168 367,13	-29 489,87	132 810,00	192 231,95	59 421,95	144,74 %
Liiketoiminnan muut tuotot	4 063 272,00	4 227 844,83	164 572,33	4 250 484,00	4 662 880,88	412 396,88	109,70 %
Ulkoiset	4 063 272,00	4 221 994,41	158 722,41	4 250 484,00	4 616 906,88	366 422,88	108,61 %
Kuntayhtymältä	0,00	5 849,92	5 849,92	0,00	46 874,00	46 874,00	***
Materiaalit ja palvelut	-10 062 624,00	-11 689 658,98	-1 623 034,98	-10 936 618,00	-11 480 353,70	-543 735,70	104,97 %
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-2 362 865,00	-2 459 419,00	-96 554,00	-2 485 407,00	-2 608 497,23	-123 090,23	104,95 %
Ostot tilikauden aikana	-2 362 865,00	-2 459 419,00	-96 554,00	-2 485 407,00	-2 608 497,23	-123 090,23	104,95 %
Ulkoiset	-1 711 965,00	-1 710 548,29	1 416,71	-1 814 743,00	-1 855 750,45	-41 007,45	102,26 %
Kuntayhtymältä	-650 900,00	-748 870,71	-97 970,71	-670 664,00	-752 746,78	-82 082,78	112,24 %
Palvelujen ostot	-7 699 759,00	-9 226 239,98	-1 526 480,98	-8 451 211,00	-8 871 856,47	-420 645,47	104,98 %
Ulkoiset	-6 851 188,00	-8 232 155,94	-1 380 967,94	-7 258 924,00	-7 572 869,74	-313 945,74	104,32 %
Kuntayhtymältä	-848 571,00	-994 084,04	-145 513,04	-1 192 287,00	-1 298 986,73	-106 699,73	108,95 %
Henkilöstökulut	-22 731 521,00	-21 796 686,20	934 834,80	-22 479 661,00	-21 918 803,39	560 857,65	97,51 %
Palkat ja palkkiot	-18 637 208,00	-18 058 937,55	578 270,45	-18 374 052,00	-17 892 476,96	481 575,04	97,38 %
Henkilösivukulut	-4 094 313,00	-3 737 748,65	356 564,35	-4 105 609,00	-4 026 326,39	79 282,61	98,07 %
Eläkekulut	-3 152 070,00	-3 082 407,61	69 662,39	-3 270 583,00	-3 198 689,46	71 893,54	97,80 %
Muut henkilösivukulut	-942 243,00	-655 341,04	286 901,96	-835 026,00	-827 636,93	7 389,07	99,12 %
Poistot ja arvonalentumiset	-69 135,00	-103 270,82	-34 135,82	-114 893,00	-129 695,05	-14 802,05	112,88 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-69 135,00	-103 270,82	-34 135,82	-114 893,00	-129 695,05	-14 802,05	112,88 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 478 434,00	-3 566 334,71	-87 900,71	-3 575 793,00	-3 829 281,23	-253 488,23	107,09 %
Ulkoiset	-3 478 434,00	-3 543 593,39	-65 159,39	-3 575 793,00	-3 894 661,46	-228 868,46	106,40 %
Kuntayhtymältä	0,00	-22 741,32	-22 741,32	0,00	-24 619,77	-24 619,77	***
LIKEYLÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	16 642,00	970,11	-15 671,89	8 476,00	10 479,29	2 003,29	123,63 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 448,00	-970,11	2 477,89	-8 476,00	-10 479,29	-2 003,29	123,63 %
Korkotuotot	24 500,00	14 273,11	-10 226,89	20 800,00	4 813,72	-15 986,28	23,14 %
Korvaus peruspääomasta	-16 628,00	-1 000,00	15 628,00	-1 000,00	-1 000,00	0,00	100,00 %
Muille maksetut korkokulut	-11 320,00	-14 243,22	-2 923,22	-28 276,00	-14 293,01	13 982,99	50,55 %
TRIKAUDEN YLJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	13 194,00	-0,00	-13 194,00	0,00	-0,00	-0,00	***

3.2.2017

**PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS TILIKAUSI 1.1. – 31.12.2016
KYSTERI****LIITETIEDOT****Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot****1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jak-**
sotusperiaatteet ja menetelmät**Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on kirjattu nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon.

Jaksotusperiaatteet

Olennot jaksotukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

2. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikausi 1.1. – 31.12.2016 on liikelaitoksen neljäs toimintavuosi, joten vertailutietoja edelliseltä tilikaudelta on käytettävissä.

3. Liikevaihdon erittely

Liikevaihto	2016 €	2015 €
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	31 400 042	31 455 605
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	1 113 457	1 301 104
Muu ulkoinen myynti	192 232	168 367
Liikevaihto yhteensä	32 705 732	32 925 076

4. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen hyödyn mukaan.

Johtokunnan hyväksymät poistomenetelmät ovat seuraavat:

Koneet ja kalusto

Tasapoisto

3.2.2017

Poistoajat ovat:**Aineelliset hyödykkeet**

- Koneet ja kalusto
- muut koneet ja kalusto 5 vuotta

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****5. Pysyvien vastaavien erittely**

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto 2016	Koneet ja kalusto 2015
Poistamaton hankintameno 1.1.	127 197	187 382
Lisäykset tilikauden aikana	116 465	35 955
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Vähennykset tilikauden aikana		
Siirrot erien välillä		
Tilikauden poisto	111 102	96 140
Arvonlennukset ja niiden palautukset		
Poistamaton hankintameno 31.12.	132 559	127 197
Kirjanpitoarvo 31.12.	132 559	127 197

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Kiinteät rakenteet ja laitteet 2016	Kiinteät rakenteet ja laitteet 2015
Poistamaton hankintameno 1.1.	85 831	0
Lisäykset tilikauden aikana	0	92 962
Rahoitusosuudet tilikaudella		
Vähennykset tilikauden aikana		
Siirrot erien välillä		
Tilikauden poisto	18 592	7 131
Arvonlennukset ja niiden palautukset		
Poistamaton hankintameno 31.12.	67 239	85 831
Kirjanpitoarvo 31.12.	67 239	85 831

6. Saamisten erittely

	2016 €	2015 €
Saamiset kuntayhtymältä	3 839 357	2 852 035
Saamiset yhteensä	3 839 357	2 852 035

3.2.2017

7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2016 €	2015 €
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
- Lisäkanto jäsenkunnilta laskutuksesta	473 397	977 405
- Muut tulojäämät	120 064	134 579
Siirtosaamiset yhteensä	593 461	1 111 984

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

8. Oma pääoma

	2016 €	2015 €
Peruspääoma 1.1.	100 000	100 000
Peruspääoma 31.12.	100 000	100 000
Sijoitusrahasto 1.1.	470 939	470 939
Sijoitusrahasto 31.12.	470 939	470 939
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0	0
Oma pääoma yhteensä	570 939	570 939

Oma pääoma (jatkuu)

Erittely peruspääoman jakautumisesta

Kunta	€
Juankoski	15 796,39
Kaavi	10 296,68
Keitele	7 766,81
Leppävirta	32 252,74
Pielavesi	15 542,79
Rautavaara	5 719,70
Tervo	5 212,50
Vesanto	7 412,39
Peruspääoma yhteensä	100 000,00

Oma pääoma (jatkuu)

Erittely sijoitusrahaston jakautumisesta

Kunta	€
Juankoski	32 717,69
Kaavi	12 947,41
Keitele	99 534,11
Leppävirta	79 601,06
Pielavesi	224 470,16
Rautavaara	0,00
Tervo	0,00
Vesanto	21 668,71
Sijoitusrahasto yhteensä	470 939,14

3.2.2017

9. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2016 €	2015 €
Lomapalkka- ja lomarahavelka	2 878 724	3 180 859
Palautukset jäsenkunnille laskutuksesta	828 734	531 636
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	27 528	153 418
Työaikapankki	41 795	34 808
Muut menojäämät	15 128	59 754
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 791 909	3 960 474

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

10. Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Leasingvastuiden yhteismäärä	2016 €	2015 €
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0	0
Myöhemmin maksettavat	0	0
Yhteensä	0	0

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

11. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Hallintoriita Kysterin ja Kaavin välillä. Kyse on vuoden 2014 tilinpäätöksen sisältyvän virheen oikaisemisesta, jonka mukaan Kaavi olisi velvollinen maksamaan lisää 229.400,55 euroa. Kaavi tehnyt tästä kunnallisvalituksen, jossa on kyse julkisoikeudellisista maksuvelvoitteista ja sitä kautta hallintoriidasta.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

12. Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2016	2015
Lääkärit	47	46
Tutkimushenkilöstö	5	6
Hoitohenkilöstö	298	298
Huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstö	74	74
Yhteensä	424	424

3.2.2017

13. Henkilöstökulut

	2016 €	2015 €
Henkilöstökulut		
- Palkat ja palkkiot	17 892 477	18 058 938
- Henkilösivukulut	4 026 326	3 737 749
Eläkekulut	3 198 689	3 092 408
Sosiaaliturvamaksut	346 496	363 250
Tapaturmavakuutusmaksut	98 811	49 750
Työttömyysvakuutusmaksut	695 940	564 679
Henkilöstökorvaukset	- 314 567	- 332 338
Yhteensä	21 918 803	21 796 686

Laskutusosoite
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koitis-Savon palveluyksikkö
Juankosken terveysasema
Terveystie 9
73500 Juankoski

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Niitikan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savonkatu 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-luennus 0171495-3

www.kysteri.fi

3.2.2017

POHJOIS-SAVON SAIRAANHOITOPIIRI
KYSTERI
JOHTOKUNTA

TILIKAUSI 1.1.2016 – 31.12.2016

Paula Tiihonen

Martti Kansanen

Sirpa Alho-Törrönen

Kaisu Matinniemi

Paavo Leppänen

Jorma Räsänen

Heikki Haatainen

Hannele Holopainen

3.2.2017

LIITE

KYSTERI
JOHTOKUNTA 2013 -2016

Nimi	Varajäsen
Paula Tiihonen, puheenjohtaja	Anssi Nykänen
Martti Kansanen, varapuheenjohtaja	Outi Turunen
Paavo Leppänen	Saara Koskinen
Heikki Haatainen	Petteri Ristikangas
Jorma Räsänen	Ari Sopanen
Kaisu Matinniemi	Anna Partanen
Sirpa Alho-Törrönen	Seppo Pääkkö

TILAAJATOIMIKUNTA

Esittelijä
Hallituksen edustajaJohtaja ylilääkäri Jorma Penttinen
Leena Kaulamo, varalla Jaakko Kekoni

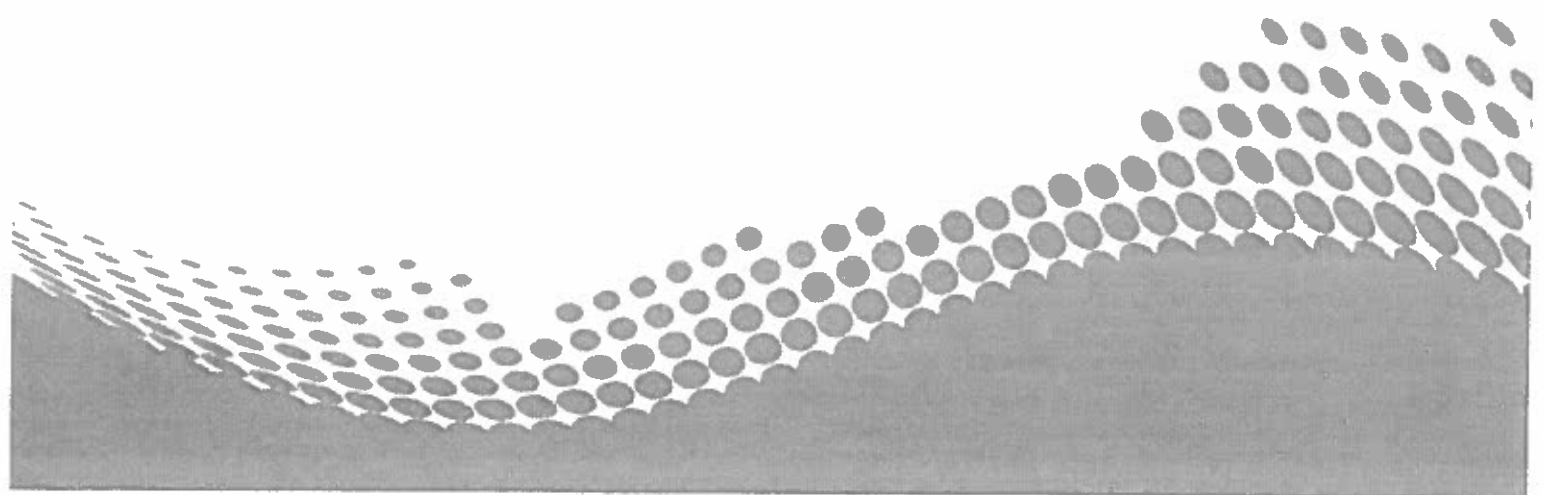
Kunta	Nimi	Varajäsen
Juankoski	Rauno Kettunen, puheenjohtaja	Anna Partanen
Kaavi	Johanna Kosloff, varapuheenjohtaja	Sari Kekäläinen
Keitele	Kaisa Raatikainen	Anna-Liisa Tuhkanen
Leppävirta	Tiina Nousiainen	Heikki S. Havukainen
Pielavesi	Vilma Kröger	Pirjo Nikkinen
Rautavaara	Mikko Korhonen	Matti Matikainen
Tervo	Hannu Ylönen	Jarmo Tarkkonen
Vesanto	Risto Simonen	Eino Räsänen

KYS
Kysteri

**PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VAN-
HUSTEN LAITOSHOIDON LIIKELAITOS
KYSTERI**

Palvelualuekertomus 2016

Sisällys

1. KYSTERIN TOIMIALUE	3
1.1 Palvelujärjestelmä ja – rakenne	3
2. HALLINTO-, TALOUS- JA TUKIPALVELUT	4
2.1 Johtokunta	4
2.2 Hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelut PY 400	4
2.3 Tietohallinto	5
2.4 Kiinteistö- ja muut tukipalvelut	6
2.5 KYSTERIN strategian ja puitesuunnitelman toteutuminen vuonna 2016	6
3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2016	9
3.1 Asiakaslähtöisyys	9
3.2 Henkilöstövoimavarat ja osaamisen tukeminen	11
3.3 Palvelujen toimivuus	15
3.3.1 Palveluyksiköiden toiminnalliset kuvaukset	15
3.3.2 Merkittävimmät ulkoisten palvelujen tuottajat palveluyksiköille	23
3.4 Taloudellisuus ja tehokkuus	24
4. KEHITTÄMISTOIMINTA	27

1. KYSTERIN TOIMIALUE

Perustamissopimuksen 3 §:n mukaan liikelaitosjärjestelyn tarkoituksena on huolehtia Juankosken, Kaavin, Keiteleen, Leppävirran, Pielaveden, Rautavaaran, Tervon ja Vesannon kuntien väestön tarvitsemien lakisääteisten perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelujen sekä em. kuntien ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin erikseen yhteisesti sovittavien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta.

1.1 Palvelujärjestelmä ja – rakenne

Perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon liikelaitos Kysteri on yksi palvelualue sairaanhoitopiirin kolmesta palvelualueesta. (Kuvio 1.) Tuotettavat palvelut jäsentyvät lähi-, seudullisiksi ja alueellisesti palveluiksi.

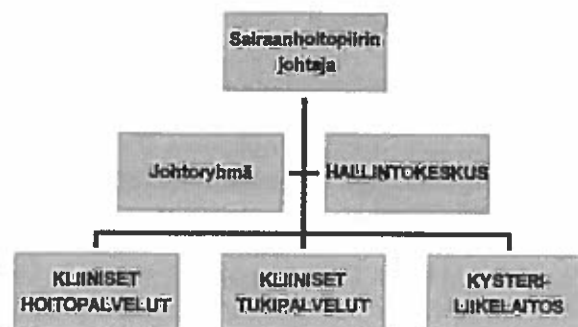
Järjestämisvastuun toteuttamiseksi sairaanhoitopiirissä valmistellaan yhteistyössä kuntien kanssa perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelujen järjestämistä koskeva *puitesuunnitelma* valtuustokausittain. Puitesuunnitelma käsitellään sairaanhoitopiirin ja kuntien valtuustoissa. Samoin sairaanhoitopiiri ja kunnat valmistelevat vuosittain *palvelusopimukset* kuntien väestölle tuotettavista palveluista. Palvelusopimusten valmistelun yhteydessä voimassa olevaa puitesuunnitelmaa tarkistetaan tarvittaessa.

Puitesuunnitelma on *kuntien ja sairaanhoitopiirin* yhteinen strateginen suunnitelma, jonka avulla suunnitellaan, yhteen sovitetaan ja dokumentoidaan kuntalaisille hankittavia palveluja koskevat tavoitteet ja toimintalinjat sekä palveluihin suunniteltavat muutokset siten, että ne muodostavat lähtökohdat palvelusopimusten ja talousarvioiden laadinnalle.

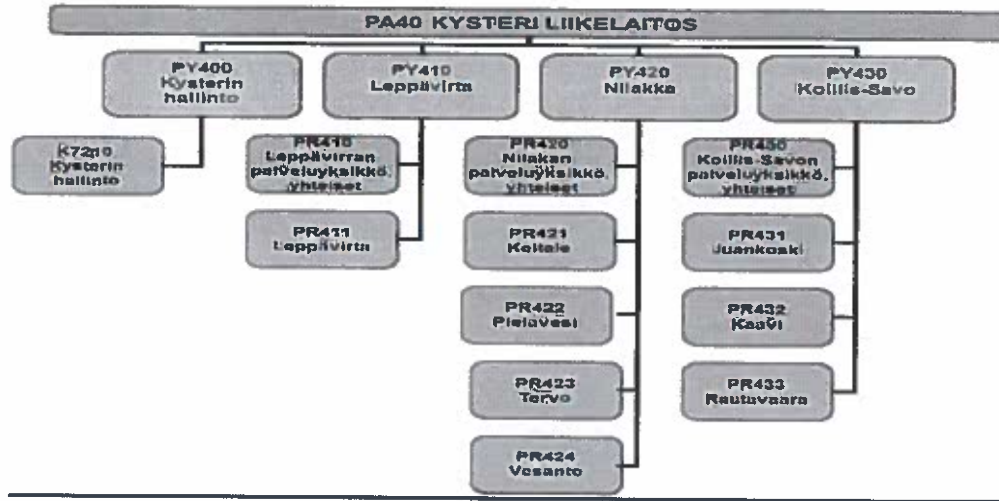
Järjestämisvastuun toteuttamiseksi on muodostettu sairaanhoitopiirin ja kuntien yhteinen toimielin, *tilaajatoimikunta*, jossa on sairaanhoitopiirin ja kuntien edustus. Tilaajatoimikunnan esittelijänä toimii johtajaylilääkäri. *Johtokunta* vastaa tuottajan toiminnasta.

Kysterin alueen kahdeksan kuntaa muodostavat kolme seudullista palveluyksikköä, jotka ovat tulosvastuullisia toiminnallisia yksiköitä, joilla on oma johtonsa (Kuvio 2.). Keitele, Pielavesi, Tervo ja Vesanto muodostavat Nilakan palveluyksikön, Koillis-Savon palveluyksikköön kuuluvat Kaavi, Juankoski ja Rautavaarassa. Kolmannen palveluyksikön muodostaa Leppävirta. Väestöpohja on yhteensä 30260 asukasta (Tilanne 30.11.2016)

Kuvio 1. Organisaatio KYS

Kuvio 2. Liikelaitoksen organisaatio

Liikelaitoksen toimintaa johtaa johtokunnan valitsema toimitusjohtaja. Hallinnossa toimivat toimitusjohtajan lisäksi johtava hoitaja, hallintopäällikkö sekä kaksi hallintosihteeriä.

Liikelaitoksella on oma johtoryhmä. Johtoryhmän tehtävänä on tukea toimitusjohtajaa liikelaitoksen toiminnan kehittämisessä sekä asioiden valmistelussa. Johtoryhmässä on myös henkilöstön edustaja.

2. HALLINTO-, TALOUS- ja TUKIPALVELUT

2.1 Johtokunta

Vastuuhenkilö: Johtokunnan puheenjohtaja Paula Tiipponen, esittelijä toimitusjohtaja Hannele Holopainen

Liikelaitosta johtaa valtuuston ja hallituksen alaisena johtokunta. Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja riskienhallinnasta. Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunnan tehtävistä määrätään johtosäännössä.

2.2 Hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelut PY 400

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Hannele Holopainen

Liikelaitoksen toimintaa johtaa johtokunnan valitsema toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan tukena toimii *liikelaitoksen hallinto*, jossa työskentelee toimitusjohtajan lisäksi johtava hoitaja, hallintopäällikkö ja kaksi hallintosihteeriä.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana liikelaitoksen strategia ja liiketoimintasuunnitelma vahvistettiin. Puitesuunnitelma päivitettiin kevään 2013 aikana. Palvelutuotanto pohjautuu puitesuunnitelmaan perustuviin palvelusopimuksiin.

Toimintavuoden 2016 aikana liikelaitoksen johtokunta on kokoontunut seitsemän kertaa. Lisäksi marraskuussa 2016 järjestettiin Kysterin hallinnon toimesta kuntien johtajille ja johtokunnalle seminaari. Seminaarissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita ja kuntahinnoittelua. Liikelaitoksen johtoryhmä on kokoontunut noin kerran kuukaudessa pois lukien lomakaudet. Lisäksi on järjestetty Lync – yhteydellä kokouksia.

Kysterin keskushallinnon tehtävänä on liikelaitoksen tuotantotoiminnan ja laadun kehittäminen, viestinnästä ja suhdetoiminnasta sekä talous-, henkilöstö- ja tietohallinnosta huolehtiminen sekä muiden liikelaitoksen hallinto- ja talousasioiden sekä sisäisen valvonnan hoitaminen. Näiden tehtävien lisäksi keskushallinnon vastuulla on ollut kehittämistoiminta ja keskitettyjen hankintojen organisointi.

Kysterin taloushallinto tukeutuu KYSin taloushallintoon. Kirjanpito, laskutus, arkistointi, raportointi ja palkkaohjelmat ovat muun muassa yhteisiä. Kysterillä on omia keskitettyyn järjestelmään tukeutuvia toimintamalleja, mikä johtuu organisaatiomallista ja toimintojen hajautuksesta. Henkilöstöhallinnon tukitehtävät hoidetaan Kysterissä hajautetusti pääosin omana toimintana.

Luottamusmies- ja työsuojeluorganisaatioissa tukeudutaan pääosin sairaanhoitopiirin järjestykseen ja linjauksiin. Kysterille valittiin vuonna 2014 oma työsuojeluvaltuutettu.

Palvelu- ja työsuhte-etujen harmonisoinniseksi kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana oli liikelaitokselle nimetty oma harmonisointityöryhmä, jossa on johdon edustuksen lisäksi järjestöjen edustus. Tänä aikana linjattiin harmonisoinnin periaatteita, koottiin henkilöstön tehtäväkuvaukset ja työn vaatavuuden arvioinnin ammattiryhmittäin ja toteutettiin palkkojen harmonisaatio. Tässä yhteydessä saatiin lähes 80 %:lle henkilöstöstä ammattiryhmittäin sama palkka. Johtokunta päätti elokuussa 2015 Kysterin harmonisointi 2 ryhmän perustamisesta. Ryhmän tarkoituksena on jatkaa Kysterin henkilöstöön liittyvien asioiden ja toimintaperiaatteiden yhtenäistämistyötä. Valmistelutyöhön kuuluu laadittujen ammattiryhmäkohtaisten osaamistasokuvausten hyväksyminen, tehtäväkuvien ja työn vaatavuuden arvioinnin täsmäntäminen ja palkkaharmonisaation arviointi. Lääkäreiden toinen palkkaharmonisaatio toteutettiin syksyllä 2016. Tähän päädyttiin, koska Leppävirran palveluyksikössä luovuttiin väestövastuu VESistä.

2.3 Tietohallinto

Mittava laitekannan harmonisointi ja modernisointi tehtiin Kysterin toiminnan käynnistyessä ja menneen toimintavuoden aikana laitteiden ns. elinkaareen liittyvä vaihtosuunnitelma. Vaihdot aloitettiin suunnitelman mukaisesti vuonna 2016.

Liikelaitoksen tietohallinnon infrastruktuurista, sovelluksista ja pääte- ja oheislaitteista vastaa Istecki Oy. Tietohallinnollista yhteistyötä on leimannut myös vahva alueellinen ulottuvuus, joka parhaiten näkyy potilastietojärjestelmän kehitystyössä. Kumppanuus organisaatioiden kanssa rakennettu alueellinen potilastietojärjestelmä kattaa valtaosan maakunnasta. Liikelaitoksen rekisterin pitäjänä toimii Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri. Sairaanhoitopiirin tietohallinto on ohjannut ja tukenut asiantuntijuudellaan liikelaitoksen tietohallinnollista kehitystyötä.

Tietosuojavastaavan ja potilasasiamiehen osalta liikelaitos tukeutuu sairaanhoitopiirin järjestykseen kuitenkin siten, että molemmille vastualueille on nimetty yhdyshenkilöt palveluyksiköihin.

2.4 Kiinteistö- ja muut tukipalvelut

Kysteri liikelaitos on vuokrannut toimintansa vaatimat tilat toiminta-alueensa kunnilta ja kunnat tuottavat ruokahuollon palvelut vuodeosastoille sekä henkilöstön työpaikkaruokailun. Laitoshuolto toteutetaan omana toimintana. Vaatehuollon tuottaa Sakupe. Laitoshuollon mitoitust, toimintatapojen yhtenäistäminen ja harmonisointi toteutettiin laaja-alaisesti vuonna 2013. Mitoitusta tarkistettiin vuosien 2015–2016 aikana. Nämä palvelut ostetaan asiantuntijapalveluina Servicalta kuten myös siivoustyön ohjaukseen liittyvät palvelut.

2.5 KYSTERIn strategian ja puitesuunnitelman toteutuminen vuonna 2016

Toiminta-ajatus ja visio

Kysterin toiminta-ajatus

- on edistää alueen väestön terveyttä ja järjestää yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa tarpeellinen sairauksien hoito.

Kysterin visiona on

- on tarjota parasta perusterveydenhuoltoa

Kysterin strategian toteutuminen

Liikelaitoksella palveluntuottajana on oma strategia, johon nelivuotiskautinen (valtuustokausittain) puitesuunnitelma rakentuu. Sitä tarkistetaan tarvittaessa vuosittain palvelusopimuksen avulla. Strategia on keskeinen väline liikelaitoksen ja sen palveluyksiköiden toiminnan laajojen tavoitteiden viitoittajana. Kysterin ensimmäistä strategiaa luotiin Kysterin valmisteluhankkeessa määriteltyjen toimintalinjausten mukaisesti. Lisäksi elementtejä strategiseen ajatteluun on haettu sairaanhoitopiirin strategiasta. Uusi strategia vuosille 2017–2020 valmistui keväällä 2016.

KYSTERIn strategiassa on seitsemän keskeistä päämäärää

1. Väestön terveyden edistäminen

Väestön terveyden edistäminen on nähtävä useiden hallinnon alojen yhteistyönä. Kuntien tulee valmistella hyvinvointikertomukset, joissa linjataan kuntatasolla hyvinvoinnin edistämisen pääpainoalueet. Perusterveydenhuollon toimijana Kysteri toimii yhteistyössä kunnan eri toimialojen kanssa hyvinvointikertomusten tavoitteiden toteuttamisessa. Yhteistyö kunnan eri toimijoiden kanssa on terveyden edistämisen näkökulmasta osin vielä vakiintumatta. Kysteri liikelaitoksesta on ollut edustajat mukana Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin terveyden edistämisen ja kansansairauksien ehkäisyn maakunnallisessa työryhmässä.

2. Palvelujen tasapuolinen saatavuus

Tavoitteena on, että palvelut järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisiksi kuin kunta-laisten toimintakyky, terveydentila ja siihen vaikuttavat tekijät seurannan perusteella edellyttävät. Palvelujen tarpeen arviointi toteutuu lääketieteellisen, hammaslääketieteellisen tai muun hoidon ja hoivan tarpeen arvioinnin mukaisesti.

Kysterissä on edelleen toteutettu palveluyksiköissä palvelujen tuottamisen yhdenmukaistamista.

3. Lähipalvelujen turvaaminen

Kysterin strategian keskeisimpiä tavoitteita on lähipalvelujen turvaaminen. Ne palvelut on keskitetty, joissa suuremmalla organisaatiokokonaisuudella on saavutettavissa kustannustehokkuutta kuten tieto-, talous- ja henkilöstöhallinto mukaan lukien rekrytointi.

Vuoden 2016 palvelutuotannossa on vielä jouduttu turvautumaan ostopalveluihin lääkäri-, psykologi- ja puheterapian palveluissa. Käytön määrän vähentymisessä on huomattava muutos vuoteen 2015 verrattuna.

4. Tasapainoinen palvelurakenne

Tasapainoista palvelurakennetta tavoiteltaessa on oleellista, että Kysterin palveluyksiköiden ja –ryhmien henkilöstömitoitukset vastaavat tuotannon palvelutarpeeseen. Palveluprosessissa pyritään varmistamaan palvelujen hyvä laatu ja kokonaiskustannusten kannalta optimaalinen tulos. Sairaanhoitopiirin tuottavuusohjelma ja Pohjois-Savon alueen Sote asioiden valmistelutyö ovat pitäneet edelliset teemat ajankohtaisessa keskustelussa vuoden 2016 aikana.

5. Sujuvat palveluketjut

Sekä asiakasnäkökulman että kustannusten kannalta tavoitellaan tilaa, jossa potilas on oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Tätä on seurattu muun muassa ikäihmisten pitkäaikaisen laitoshoidon määrän ja siirtoviivemaksujen kertymisen arvioinnilla.

Sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikkö ja Tuottavuushankkeen ryhmät ovat toteuttaneet hoitoprosesseja kuvaavaa selvittelytyötä. Kysteri liikelaitos on ollut näissä prosesseissa mukana.

6. Vetovoimainen toimintakulttuuri

Henkilöstö on liikelaitoksen tärkein voimavara. Vetovoimaisella toimintakulttuurilla edesautetaan henkilöstön työhyvinvointia ja toisaalta helpotetaan rekrytointia. Kysterissä kehittämissuunnitelma on ollut positiivinen. Monia sisäisiä kehittämishankkeita on saatu onnistuneesti vietyä käytännön toimintaan.

Vertaisoppimisen hyödyntäminen on tuonut palveluyksiköille mahdollisuuden vertaisarviointiin näkyen sisäisen toiminnan edelleen kehittämisenä. Keskitetty rekrytointitoiminta ja oppilaitosyhteistyö ovat antaneet mahdollisuuksia rekrytoinnin tehostamiseen, jolla on pyritty hallitsemaan ostopalvelujen käyttöä.

7. Hallittu kustannuskehitys

Suhteellisen pienten ja haavoittuvien toimintayksiköiden toiminta voidaan turvata suuremman palvelukokonaisuuden avulla. Tämän tavoitteen voi katsoa toteutuneen edelleen Kysterissä. Merkittävimmät hyödyt on saatu toiminnallisilla muutoksilla palveluja keskittämällä. Osaavan henkilöstön työpanoksen järkevää käyttöä on näin voitu hyödyntää. Palvelujen uudelleenjär-

3.2.2017

jestelyn suunnittelun avulla pyritään jatkossakin vastaamaan ikärakennkehityksen myötä kasvaviin tarpeisiin.

Työterveyshuollon palvelujen tuottamisesta vastasi Soisalon työterveyshuolto liikelaitos ja ensihoidon palvelut tuottaa sairaanhoitopiiri. Kotisairaanhoidosta ja kuntien kotipalvelusta muodostettiin Kysterin toiminnan alkaessa kuntien toimintaan kuuluvat kotihoidon yksiköt.

Kustannusten kannalta oleellisia tekijöitä on tavoitteissa mainitut tasapainoinen palvelurakenne ja sujuvat palveluketjut. Toisin sanoen kokonaiskustannus on ratkaiseva, syntyy kustannus liikelaitokseen kuuluvan kunnan tai erikoissairaanhoidon toiminnasta. Tämä kustannuskehityksen hallinta on keskeistä tulevien vuosien taloussuunnittelussa.

Palveluyksiköihin ja -ryhmiin (ts. kuntiin) palvelujen kustannukset kohdistuvat palvelujen käytön mukaisesti. Toiminnan näkökulmasta seurataan toteutuneita suoritteita suhteessa palvelusopimukseen ja edelliseen toimintavuoteen verrattuna kuukausittain, osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätösvaiheessa toteutetaan kuntalaskutuksen tarkistuksella sairaanhoitopiirin valtuuston asettama nollatulos.

Puitesuunnitelman tavoitteet ja niiden toteutuminen

Talouteen ja asiakasnäkökulmaan liittyvät tavoitteet sekä niiden toteutuminen on kommentoitu omassa osiossaan palvelutoiminnan kuvauksissa.

Tilaaaja - tuottaja toiminta

Palvelusopimuksen toteutumista kommentoidaan osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä. Toimintamallina on käytössä ns. sisäinen tilaaja - tuottaja malli. Taloussuunnitteluprosessissa on mukana tilaajatoimikunta ja kunnat. Tilajatoimikunta on kokoontunut vuoden 2016 aikana kolme kertaa.

Kilpailutus

Viidentenä toimintavuotena ei ole toteutettu kilpailutuksia.

Laitoshoidon osuus yli 75 vuotiaiden määrään suhteutettuna

Kysteriin kuuluvien kuntien väestökehitys on ollut taantuvaa ja väestömäärän ennustetaan edelleen vähenevän tarkastelujaksolla, joka ulottuu vuoteen 2030. Ikärakenteeltaan Kysterin alueen väestö on Pohjois-Savon mittakaavassa hyvin ikääntynyttä. Tämä aiheuttaa paineita palvelutarjontaan ja rahoituksen riittävyteen.

Lähtökohtana toiminnan suunnittelussa on kansallinen ikäihmisten laatusuositus. Vuodeosastojen toiminnan suunnittelussa tulee kuitenkin ottaa huomioon, että Kysterissä voidaan vastata KYSissa siirtyvien jatkohoidon tarpeeseen.

Uudessa kansallisessa ikäihmisten laatusuosituksessa esitetään, että 2-3 % yli 75-vuotiaista saa olla pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Tämä tarkoittaa Kysterin tasolla kahdella prosentilla arvioituna 49 pitkäaikaishoidon laitospaikkaa. Kaikissa Kysterin alueen kunnissa on ollut tavoitteena pitkäaikaisen laitoshoidon korvaaminen asumispalveluratkaisuilla. Kysterissä pitkäaikaishoidon laitospaikkoja vuoden 2016 lopussa oli suosituksen mukainen määrä, yhteensä 41 paikkaa. Pitkäaikaispaikkojen määrä on vähentynyt puolella vuosien 2012–2016 välisenä aikana. Osastopaikkoja vuonna 2016 Kysterissä oli 189 kappaletta.

Siirtoviivemaksut

Siirtoviivemaksuja kohdistuu kunnille, jos erikoissairaanhoidosta ei saada sijoitettua potilaita hoidon niin vaatiessa terveyskeskusten vuodeosastoille hoitoon. Vuoden 2016 aikana Kysterin alueen kunnille ei ole kohdistunut siirtoviivemaksuja.

Päivystyskäyntien määrä

Toiminnallisena tavoitteena on päiväaikaisen toiminnan tehostaminen siten, että päivystyskäyntien määrä on laskeva. Päivystyskäyntien määrä väheni 2016, yhteensä 758 käyntiä.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2015

3.1 Asiakasihtöisyys

Keskeisin toiminnan päämäärän Kysterissä on turvata *lähipalvelujen saatavuus*. Kysterissä tavoitteena on taata toimiva yhteydenottomahdollisuus terveydenhuoltoon ja hoidon tarpeen arvioon sekä pääsy terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolle hoitotakuulainsäädännön asettamien määräaikojen puitteissa. Hoitotakuu koskee kiireetöntä hoitoa. Kiireellinen potilaan tutkimus ja hoito toteutetaan sairauden edellyttämällä tavalla.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin internetsivuilla Kysterin kotisivuilla (www.kysteri.fi) on väestölle tietoa Kysterin palveluista, ajankohtaisista asioista ja lisäksi sinne on koottu hoitotakuutiedotteet ja yhteystiedot. Kysteri tiedottaa hoitotakuun toteutumisesta kolme kertaa vuodessa toukokuussa, syyskuussa ja joulukuun tilanne tilinpäätöksen yhteydessä.

Kokonaisuudessaan *hoitotakuu* toteutui lain mukaisesti vuonna 2016. Omavalvontana aloitettiin kesällä 2014 tilastoinnin oikeellisuuden säännöllinen tarkistaminen. Tarkistuksissa on ajoittain todettu tilastointivirheitä. Vuoden 2016 aikana kiireettömän hoidon tarpeen arviointi toteutui kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Hoidon tarpeen arviointeja oli yhteensä 152483. Keskimääräinen odotusaika lääkäreiden vastaanotoille oli 8,9 päivää (ka) ja hoitajien vastaanotoille neljä päivää. Hoitoa odottamaan jonoon laitetaan potilastietojärjestelmään potilaita silloin, kun suunnitellaan etukäteen määritellylle kuukaudelle pitkäaikaissairauteen liittyvä seurantakäynti. Yli kolme kuukautta odottaneita ei ollut yhtään kappaletta.

Suun terveydenhuollossa kiireelliseen hoitoon Kysterin palveluyksiköissä pääsee saman päivän aikana. Hoidon tarpeen arviointi pyritään tekemään saman päivän aikana yhteydenotosta, kuitenkin viimeistään kolmen päivän sisällä. Kiireettömään hammashoittoon pääsee Leppävirralla 1-3 viikon kuluessa ja suuhygienistille 3-4 viikon kuluessa. Koillis-Savossa kiireettömän hoidon vastaanotoille pääsee 3-8 viikon kuluessa. Nilakassa odotusaika on 1-4 kuukautta hammashoitolasta riippuen. Suuhygienisteille pääsee Koillis-Savossa ja Nilakassa palveluyksiköissä 2-4 viikon kuluessa. Resurssiongelmien ovat häirinneet toimintaa Nilakassa ja Koillis-Savossa. Viikonloppuisin ja arkipäivinä päivystys on toteutettu ostopalveluna Kuopion terveyskeskuksessa.

Puhelinyhteydensaanti on varmistettu Kysterin terveysasemilla siten, että arkisin virka-aikana kahdeksassa kunnassa on yhteensä 20 suoraa numeroa, joitten avulla välitön yhteydensaanti terveysasemien vastaanotoille toteutuu lain mukaisesti. Lisäksi käytössä on Nispa takaisinsoittojärjestelmä, johon asiakas voi jättää viestin hoitajalle. Viestiin vastataan samana päivänä. Vuoden 2016 Nispan raportointitietojen mukaan palveluyksiköihin tuli yhteensä 58133 (v. 2015:53717 kappaletta) soittopyyntöä. Näistä oli Koillis-Savoon 14126, Leppävirralla 20028 ja Nilakaan 23979 kappaletta. Näistä käsiteltiin lähes kaikki soittopyynnot (96 %). Käsitte-

viiveet olivat palveluyksiköissä noin yhden tunnin kestoisia (ka). Puhelujen kesto oli kaikilla noin kolme minuuttia.

Vastaanotto toimintaa liittyvää *asiakastyytyväisyyttä* selvitettiin syyskuussa 2016 lääkäreiden ja hoitajien vastaanotoilla, neuvoloissa sekä fysioterapiassa. Kysely toteutettiin jakamalla kyselylomake asiakkaille terveyskeskuksessa käynnin yhteydessä. Kyselyyn vastasi seuranta- viikon aikana kolmasosa vastaanotoilla käyneistä asiakkaista, yhteensä 615 henkilöä.

Kyselyn kysymykset koskivat muun muassa potilaan vastaanotolle pääsyn vaivattomuutta, henkilökunnan käytöstä, ja sairauden hoitoon annettua ohjeistusta. Kyselyssä tiedusteltiin myös, kokiko potilas saavansa tietoa ymmärrettävästi. Asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä nopeaan hoitoon pääsyyn. Ajan vastaanotolle sai mielestään riittävän nopeasti 93,4 prosenttia vastaajista ja sovittuna aikana vastaanotoille heistä pääsi 84 prosenttia. Erityisen tyytyväisiä asiakkaat olivat takaisinsoittojärjestelmään. Järjestelmän ansiosta asiakkaiden ei tarvitse odottaa puhelujonossa saadakseen vastaanottoajan vaan hoitaja soittaa takaisin asiakkaalle saman päivän aikana.

Lähes kaikki vastaajat kokivat (94 %), että henkilökunnan käytös on asiallista. "Palvelu on tosi hyvää ja ystävällistä. Henkilökunta ammattitaitoista." Vastaanotoilla vaivoihin ja sairauden hoitoon annettuja ohjeita ja terveysneuvontaa pidetään riittävänä (92 %). Kysterissä on viimeisten kahden vuoden aikana paneuduttu asiakaslähtöiseen ohjaukseen ja neuvontaan. Vastaajat kokivat saavansa tietoa terveydentilastaan, hoidon merkityksestä, eri hoitovaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista (93 %).

Kyselyn perusteella parannettavaa on sähköisen asioinnin kehittämisessä ja vastaanotto toiminnan riittävässä resursoinnissa. Hoitajien puhelinneuvontaa toivotaan lisättävän. Avoimissa vastauksissa nousi esille asiakkaiden huoli lähipalveluiden saatavuuden säilymisestä myös tulevaisuudessa.

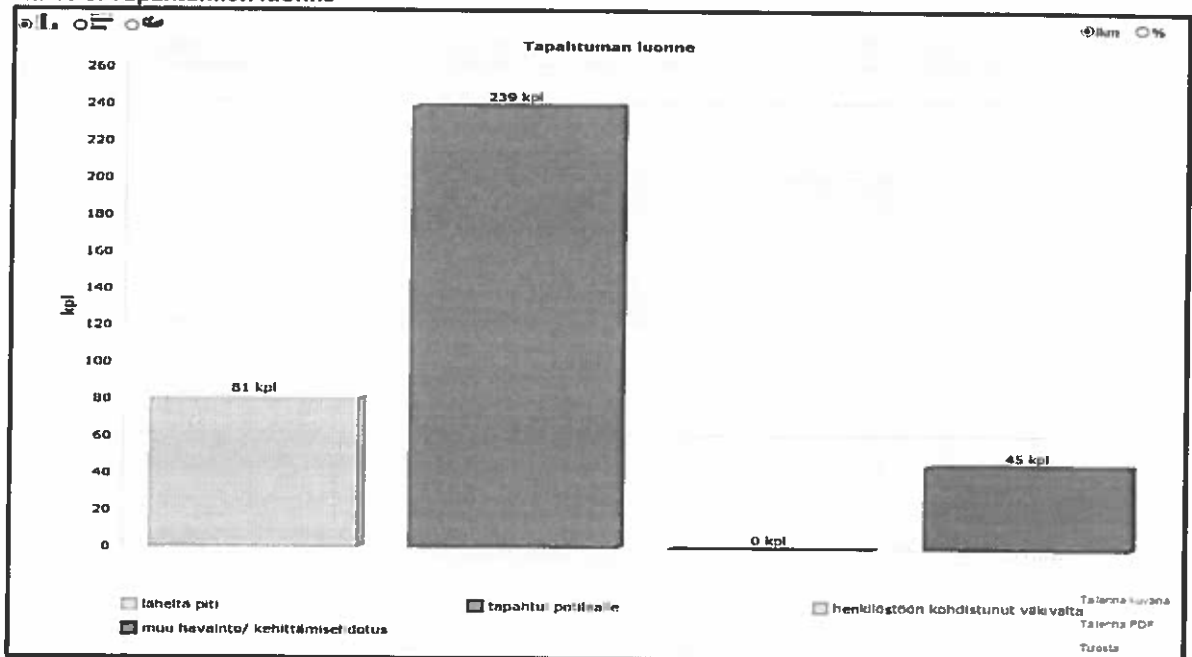
Vastaavanlainen asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin Kysterin ensimmäisenä toimintavuotena 2012. Jatkossa asiakastyytyväisyyskyselyä laajennetaan erityisasiantuntijoiden (psykologit, puheterapeutit ja toimintaterapeutit) ja suun terveydenhuollon vastaanotoille ja se toteutetaan vuosittain.

Asiakasnäkökulmasta *potilastyytyväisyyttä ja - turvallisuutta, potilaiden omahoitoa ja sairauksien ennalta ehkäisyä* pyritään tehostamaan. Edellä mainittuun liittyen voidaan seurantatiedoista todeta, että potilasasiamiehelle tuli suoria yhteydenottoja Kysterin alueelta vuoden aikana 43 kappaletta ja lisäksi palveluysiköihin nimetyille potilasasiamiesyhdyshenkilöille 69 kappaletta. Yhteydenotot potilasasiamieheen ja yhdyshenkilöille lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 24,4 prosenttia (n = 22). Koko Kysterin alueelta useimmat yhteydenottojen aihepiirit koskivat hoitovahinkoepäilyjä (n = 44), hoidon laatua (n = 22) ja kohtelua (n = 17). Myös potilasasiakirjojen sisältöjen virheistä valitettiin paljon, mutta valitukset tulivat yksittäisiltä henkilöiltä. Potilasasiamiehen tekemät toimenpiteet kohdistuivat suurimmaksi osaksi kuunteluun ja neuvontaan (= 22). Potilasvahinkoilmoituksia ja muistutuksia tehtiin 17 kappaletta.

HaiPro eli vaaratapahtumien raportointijärjestelmä on ollut käytössä Kysterin toiminnan ajan. Kysterin alueelle tuli vuonna 2016 HaiPro – ilmoituksia yhteensä 365 kappaletta (v. 2014 n = 296, v. 2015 n = 377). Näistä oli käsitelty joulukuun lopulla 95 % ja 5 % oli parhaillaan käsiteltyssä. Eniten ilmoituksia oli lääkahoitoon liittyen (n = 127), sitten tiedonkulkua (n = 45), tapaturmiin (n = 122) muuhun hoitoon ja seurantaan (n = 30) sekä väkivaltaisuuteen liittyen (n = 8). Lisäksi ilmoituksia oli tehty diagnosointiin, laitteisiin ja laboratoriotoimintaan liittyen yh-

teensä 16 kappaletta. Muihin yksittäisiin syihin liittyviä oli 17 kappaletta. Riskiluokkiin jaoteltuna tapahtumista 192 oli merkityksettömiä (52,6 %), vähäinen riski oli 123 (33,7 %) ja kohtalainen riski 23 tapauksista. Potilaalle ei aiheutunut haittaa 45,8 % tapauksista. Haitta oli lievä 23,3 %:ssa tapauksista ja kohtalainen 14 prosentissa tapauksista. Yksikölle merkittävin seuraus tapahtumista oli lisätyön tai vähäisten hoitotoimenpiteiden lisääntyminen (63 % tapauksista). Haittojen vakavuus vuoteen 2015 verrattuna on lisääntynyt. Tapahtumien määrä on lisääntynyt merkittävästi. Kaatumiset ja putoamiset ovat näissä suurin ryhmä (n = 111, n = 52 v. 2015). Kysteri on ollut mukana Kysin kaatumistapahtumien ehkäisyhankkeessa. Menneen vuoden aikana on aloitettu kirjaamaan FRAT-arvioita. Kuviossa 3 on kuvattu tapahtumien luonne.

Kuvio 3. Tapahtumien luonne

3.2 Henkilöstövoimavarat ja osaamisen tukeminen

Henkilöstö

Kysterin palvelualueella on täytetyissä viroissa ja toimissa yhteensä 424,6 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä on 45,7 vuotta. Henkilöstö jakautuu palveluyksiköissä siten, että heistä lääkäreitä ja hammaslääkäreitä on yhteensä 47,5, hoitohenkilöstöä 298,6 ja huolto-, toimisto-, tutkimus ja hallintohenkilöstöä 73,6. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat suurimpana ryhmänä laitoshuoltajat. Taulukossa 1 on kuvattu Kysterin palveluyksiköiden keskimääräinen henkilöstö ja työpanos. Vuoteen 2015 verrattuna määräaikaisten työntekijöiden käyttö on ollut hyvin maltillista kaikissa palveluyksiköissä. (Taulukko 1. Psshp, tuloskortti 10.1.2017). Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrällistä suhdetta ja henkilöstön työpanoksen kehitystä seurataan suunnitelmallisesti.

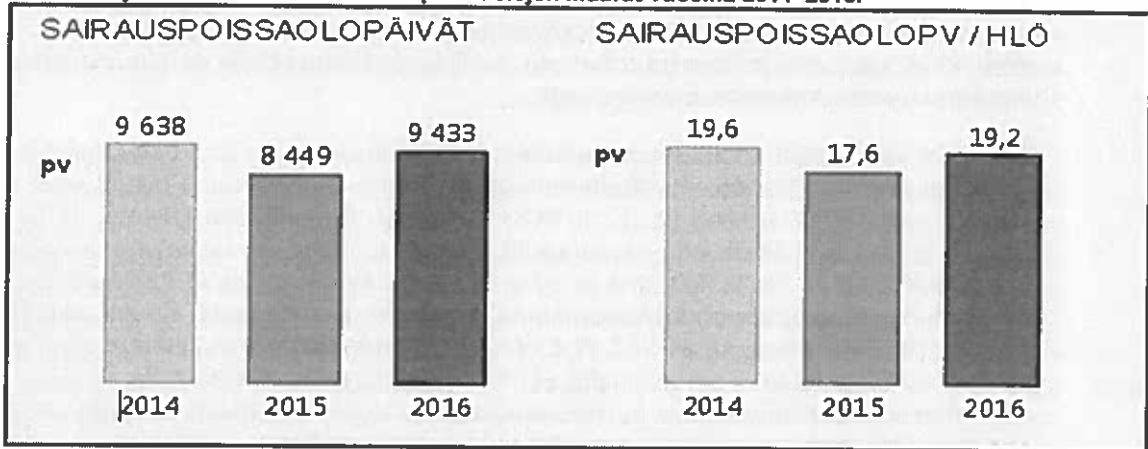
Taulukko 1. Kysterin palveluyksiköiden vakinainen ja määräaikainen henkilöstö ja heidän nettotyöpanoksensa vuonna 2016.

PALVELUYKSIKÖT	NILAKKA/PY420			LEPPÄVIRTA PY410			KOILLIS-SAVO PY430		
	2015	2016	Muutos	2015	2016	Muutos	2015	2016	Muutos
Henkilöstötunnusluvut			16 – 15			16 – 15			16 – 15
Vakanssit	176	174,1	-1,9	117,5	118,8	1,3	126,8	126,8	0,5
- laakant	18,3	19,3	1	13	13	0	15,1	15,2	0,2
- tutkimushenkilöstö	3	2,6	-0,4	1	1	0	2	2,00	0
- hoitohenkilöstö	122,2	121,7	-0,5	87,5	88,8	1,3	88,8	88,1	-0,7
- huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstö	32,5	30,5	-2,0	16	16	0	20,5	21,5	1
Nettotyöpanos	348	338,6	-9,4	107,1	108,9	1,8	109,1	108,8	-0,3
Vakinaiset	110,7	100,7	-10	80,9	85	4,1	80,4	80,2	-0,2
Määräaikaiset	37,3	37,8	0,6	26,2	23,9	-2,3	28,7	28,5	-0,2
Ammattiluokittain									
- laakant	12,7	14,7	2	11	10,8	-0,2	10,3	12,4	2,1
- tutkimushenkilöstö	1,2	1,5	0,4	0,8	0,8	0	0,8	1	0,2
- hoitohenkilöstö	107,1	96,6	-10,6	79,7	82,3	2,6	79,6	76,9	-2,7
- huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstö	27,0	25,8	-1,2	15,6	15	-0,6	18,4	18,6	0,1
Poissaolot	46,8	52,3	5,7	31,8	30,1	-1,7	35,7	33,8	-1,9
Vakinaiset	41,9	47,9	6,1	27,9	27,2	-0,7	32,2	31,1	-1,1
Määräaikaiset	4,8	4,4	-0,4	3,9	2,9	-1	3,6	2,7	-0,9
Ammattiluokittain									
- laakant	5,9	5,7	-0,2	3,1	2,8	-0,4	3,9	2,4	-1,4
- tutkimushenkilöstö	0,6	0,4	-0,2	0,2	0,2	0	0,2	0,1	-0,1
- hoitohenkilöstö	34,6	37,5	2,9	24,3	21,9	-2,5	26,9	25,4	-1,5
- huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstö	5,5	8,7	3,2	4,1	5,3	1,1	4,9	5,8	1
Henkilöstö:keskimäärin	184,6	190,9	4	138	139	0,1	145	142,8	-2
Vakinaiset	152,6	148,6	-4	109	112	3,4	113	111,4	-1
Määräaikaiset	42,1	42,3	0	30	27	-3,3	32	31	-1
Ammattiluokittain									
- laakarit	18,6	20,5	2	14	14	-0,5	14	14,8	1
- tutkimushenkilöstö	1,7	1,9	0	1	1	0	1	1,1	0
- hoitohenkilöstö	141,7	134	-8	104	104	0,1	106	102,3	-4
- huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstö	32,6	34,5	2	20	20	0,5	23	24,4	1

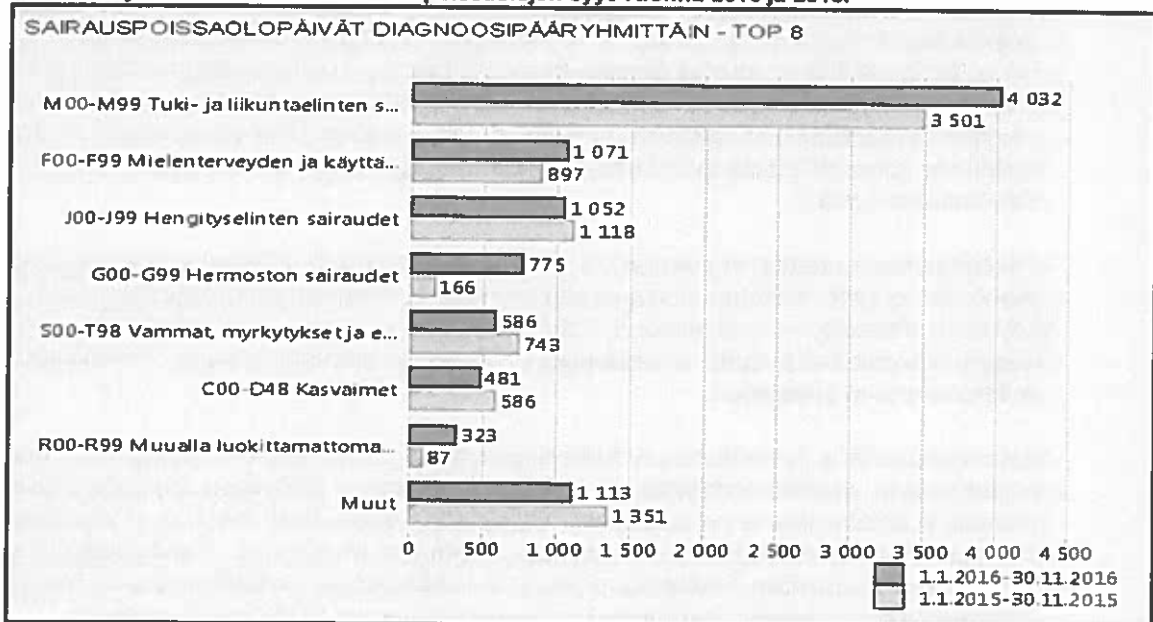
Työterveyshuollon raporttien mukaan Kysterin henkilöstön sairauspoissaolot ovat vähentyneet vuodesta 2014 - 2016 välisenä aikana yhteensä 205 päivää. Edelliseen vuoteen 2015 verrattuna sairauspoissaolojen määrä on lisääntynyt 984 päivää. Vuoden 2016 aikana Nilakassa poissaolot ovat lisääntyneet 677 ja Koillis-Savossa 487 päivällä. (Kuvio 4.) Leppävirralla määrä on vähentynyt 232 päivää. Kysterin kokonaisuudessa 37 prosenttia henkilöstöstä ei ole ollut vuoden aikaan yhtään päivää poissa. Vastaava määrä palveluyksiköihin jaettuna oli vuonna 2016 Koillis-Savo 44 %, Nilakka 43 % ja Leppävirta 32 %.

Henkilöstöstä 13 prosenttia muodostaa 74 prosenttia koko organisaation poissaoloista. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet olivat työterveyshuollosta saadun tiedon mukaan suurin sairauspoissaoloja aiheuttava syyryhmä (43,3 %). Määrä on ollut kasvava edelliseen vuoteen verrattuna (n = 531). Ennaltaehkäisyyn on kiinnitetty huomiota, mutta tätä täytyy tehostaa seuraavana vuotena. Kysterin vuodeosastojen hoitohenkilöstölle järjestettiin ergonomiakoulutusta vuonna 2014–2015. Tällöin tuki- ja liikuntaelinvaikeuksista johtuvat poissaolot selkeästi vähenivät. Toiseksi suurin sairauspoissaolojen syy oli vuonna 2016 mielenterveyden ja käyttäytymishäiriöt (11,9 %) ja kolmantena hengityselinten sairaudet (10,8 %) Jälkimmäistä poissaolon syy on vähentynyt vuosien vertailussa (Kuvio 5.).

Kuvio 4. Kysterin henkilöstön sairauspoissaolojen määrät vuosina 2014–2016.

Kuvio 5. Kysterin henkilöstön sairauspoissaolojen syyt vuonna 2016 ja 2015.

Kysterin henkilöstölle toteutettiin työyhteisökysely toukokuussa 2016. Kyseessä oli kolmas vuosittain toteutettava kysely. Kyselyyn vastasi 202 työntekijää (40,9 %). Edellisten vuosien tuloksiin verrattuna työyhteisöissä on tapahtunut positiivista muutosta tavoitteellisuuden ja yhteistyön lisääntymisessä. Yhteenvedon vastauksista voi todeta, että Kysterin henkilöstö on motivoitunut ja yhteistyökykyistä. Oman työkyvyn ylläpitäminen nähdään tärkeäksi asiaksi. Lisäksi lähiesimiehen johtamistyyliin ollaan tyytyväisiä. Kyselyn tulosten mukaisesti huomiota tulee kiinnittää avoimuuteen ja johtamiseen.

Kysterin henkilöstövoimavarojen hallinnan ja osaamisen tukemisen tavoitteena on kohdentaa voimavaroja henkilöstön osaamisen kehittämiseen, onnistuneeseen rekrytointiin ja perehdytykseen. Edelliseen liittyen vuoden aikana laadittiin pientyöryhmissä hoitohenkilöstön osamistasokuvaukset. Nämä käydään arvioiden läpi vuoden 2017 aikana. Rekrytoinnissa on vuoden aikana ollut ongelmia hammaslääkäreiden osalta, muun henkilöstön saatavuus on ollut hyvä.

Henkilöstön työhön sitoutumista edistetään ja pyritään ylläpitämään Kysteri hyvinvoivana ja vetovoimaisena työyhteisönä. Vertaisoppimista hyödynnetään palveluyksiköiden ja -ryhmien kesken. Koulutussuunnitelman toteutumista, koulutusmääriä ja tästä aiheutuvia kustannuksia seurataan osavuosisikatsausten yhteydessä.

Vuodelle 2016 laaditun koulutussuunnitelman toteutumista on arvioitu osavuosisikatsauksissa ja palvelualuekertomuksessa. Kysterin henkilöstöstä on vuoden aikana osallistunut koulutukseen yhteensä 1571 henkilöä (v. 2015 1423 henkilöä). Koulutuksen käytetyt 409,4 henkilötyöpäivää jakautuivat siten, että niistä käytti huolto-, toimisto- ja hallintohenkilöstöstä 7 %, hoitohenkilöstöstä 78 %, lääkäreistä ja suun terveydenhuollosta sekä tutkimushenkilöstöstä 15 %. Työaika koulutukseen käytettiin noin 0,4 % kokonaistyöajasta. Koulutuskustannukset vuoden 2016 olivat yhteensä 31 837,47 € (68,32 €/työntekijä). Koulutussuunnitelman mukaisista koulutuksista toteutui vajaa puolet (41 %). Toteutumatta aihealueista jäivät kotikuntoutus, työyhteisötaidot, ergonomia, turvotuspotilaan hoito, neurologisen potilaan asentohoidot ja siirrot, imetysohjaajan koulutus ja syömishäiriöt ja niiden hoito. Henkilöstö on käynyt hyvin sekä palo- ja pelastuskoulutusta poistumisharjoitus- ja alkusammutuskoulutusta (n = 93), Avekki- (n = 134), tietoturva ja -suojakoulutusta (n = 85), eResepti - (n = 52) ja haavahoito- ja infektioiden torjunta koulutusta (n = 73) sekä LoVe ja LOP - koulutusta mukaan lukien LoVe – GER (n = 80) ja elvytyskoulutusta (n = 53). Lean – koulutukseen osallistui 44 työntekijää. Hoitoisuusluokitusjärjestelmä Rafaelan käyttöönottokoulutukset toteutettiin marraskuussa. Näihin osallistui vuodeosastojen henkilöstö. Lisäksi suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän muutos Efficasta WinHittiin edellytti Leppävirran suun terveydenhuollon henkilöstön kouluttautumista.

Perehdytykseen laadittiin vuoden 2013 aikana yleisohje ja paikalliset palveluyksikkö- ja ryhmäkohtaiset ohjeet. Rekrytoinnissa ollaan mukana KYSin rekrytointijärjestelmässä, jossa on käytössä Kuntarekry – ohjelmisto. Tämän on koettu auttavan ja tukevan hyvin henkilöstön rekrytointia avoimiksi tulevien sijaisuuksien, toimien ja virkojen haussa. Yhtenäiset hakuaajat ja ilmoitukset ovat käytössä

Vetovoimaisuutta ja henkilöstön työhön sitoutumista on pyritty edesauttamaan henkilöstön koulutuksella ja verkostoitumisella sekä uuden tekniikan ja laitteiston käyttöön otolla. Työhyvinvointiin edistämiseen on kohdennettu erillismäärärahaa 30 €/henkilö. Työpaikkaselvityksiä toteutettiin työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Kehityskeskustelujen toteuttamisessa uudistettiin käytännöt siten, että keskustelujen toteuttamisessa hyödynnetään verkkolomakkeita ja tehdyt kehityskeskustelut raportoituvat sähköiseen muotoon.

Henkilöstöryhmien yhteisissä kokoontumisissa on toiminnoittain käyty läpi nykyisiä käytäntöjä ja toimintatapoja. Samalla on pohdittu kehittämistavoitteita, ja pyritty tunnistamaan parhaita toimintamalleja edelleen monistettavaksi. Palveluyksikkö- ja ryhmätasolla on toimintatavoissa eroja. Ryhmämuotoisen toiminnan kehittäminen on kehitysteemana edelleen suunniteltuvuotina.

Henkilöstön työterveyshuolto

Kysterin henkilökunnan työterveyshuollon palvelut on tuottanut Soisalon työterveyshuolto. Työterveyshuollon sisältö noudattelee KYSin henkilöstöille järjestettävän työterveyshuollon mukaista mallia. Työkyvyn hallinta ja varhainen tuki toteutetaan työpaikan ja työterveyshuollon yhteistyönä. Käytössä on työkyvyn varhaisen tukemisen ja sairauspoissaolojen seuranta malli sekä päihdetyön hoitonojhausmalli. Työssä jaksamista tuetaan, reagoidaan varhain ongelmiin ja pyritään ennaltaehkäisemään niitä.

Työterveyshuollon toiminnan painopistealueita ovat työntekijän psyykkisen kuormituksen arvioiminen, työssä jaksamisen edistäminen, muutoksissa tukeminen ja valmentautuminen niihin. Lisäksi painopistealueina ovat ikääntyvien työntekijöiden huomioiminen, heidän työssä jaksamisen tukeminen ja edistäminen, tuki- ja liikuntaelinsairauksien huomioiminen ja ennaltaehkäisytehostaminen ja työn psykososiaalisten kuormitustekijöiden huomioiminen. Työympäristöön liittyen tavoitteena on tunnistaa sisäilmaongelmat ja toteuttaa niiden seuranta. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman toteutumista seurataan työpaikan johdon ja työsuojelutoimikunnan ja -valtuutetun kanssa kolme kertaa vuodessa työterveyshuollon toteutumisen seurannan ja arvioinnin yhteydessä.

Vuonna 2016 tehtiin Koillis-Savossa ja Nilakassa sekä Leppävirralla työpaikkaselvityksiä. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma vuodelle 2016 päivitettiin syksyllä. Samalla käytiin menneen vuoden arviointikeskustelu. Työterveyshuollon menot ovat laskeneet edellisiin vuosiin verrattuna.

Kysterin työsuojeluvaltuutettu on työpaikkakäynneillä tutustunut paitsi toimitilojen kuntoon työsuojelun näkökulmasta myös työyhteisön tilaan sekä työntekijöiden turvallisuuteen vaikuttaviin asioihin.

3.3 Palveluiden toimivuus

Tässä osassa kuvataan palveluyksiköiden näkemyksiä palveluiden toimivuudesta ja tavoitteiden toteutumisesta ja sitä kuinka palvelusopimusten mukainen palvelutuotanto on toteutunut. Lisäksi kuvataan, kuinka määrälliset tavoitteet ovat toteutuneet palveluyksiköissä ja Kysterin tasolla (Kuviot 6-14). Toteumaa on vertailtu vuoden 2015 toteumaan.

3.3.1 Palveluyksiköiden toiminnalliset kuvaukset

Leppävirran palveluyksikkö, vastuuhenkilö: palveluyksikön johtaja Jari Lukkarinen

Kysterin Leppävirran palveluyksikön toiminta on pysynyt palvelusopimuksen mukaisena eikä merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen ole ollut.

Kysterin Leppävirran palveluyksikön toiminta on pysynyt palvelusopimuksen mukaisena.

Vastaanottotoiminta

Palveluyksikön vastaanottotoiminta on toiminut suunnitellusti. Poikkeuksena aikaisempiin vuosiin tarjottiin koko kesän ajan myös kiireettömän vastaanoton palveluja. Kaikki lääkäreiden virat ovat olleet täytettyinä ja myös hoitohenkilökuntaa on ollut riittävästi.

Kuluneena vuonna on ollut käytössä edellisenä vuonna käyttöön otettu uusi vastaanoton toimintamalli. Aikaisemman väestövastuuseen pohjautuneen toimintamallin sijaan alueet 1-3 yhdistettiin itäiseksi alueeksi ja alueet 4-6 läntiseksi. Nämä alueet huolehtivat kuntalaisten kiireettömästä hoidosta. Tämän rinnalla toimii akuuttivastaanotto, jossa työskentelee arkipäivisin kahden sairaanhoitajan ja yhden lääkärin muodostama tiimi, joka huolehtii kuntalaisten ns. puolikiireellisestä hoidosta ilman ajanvarausta.

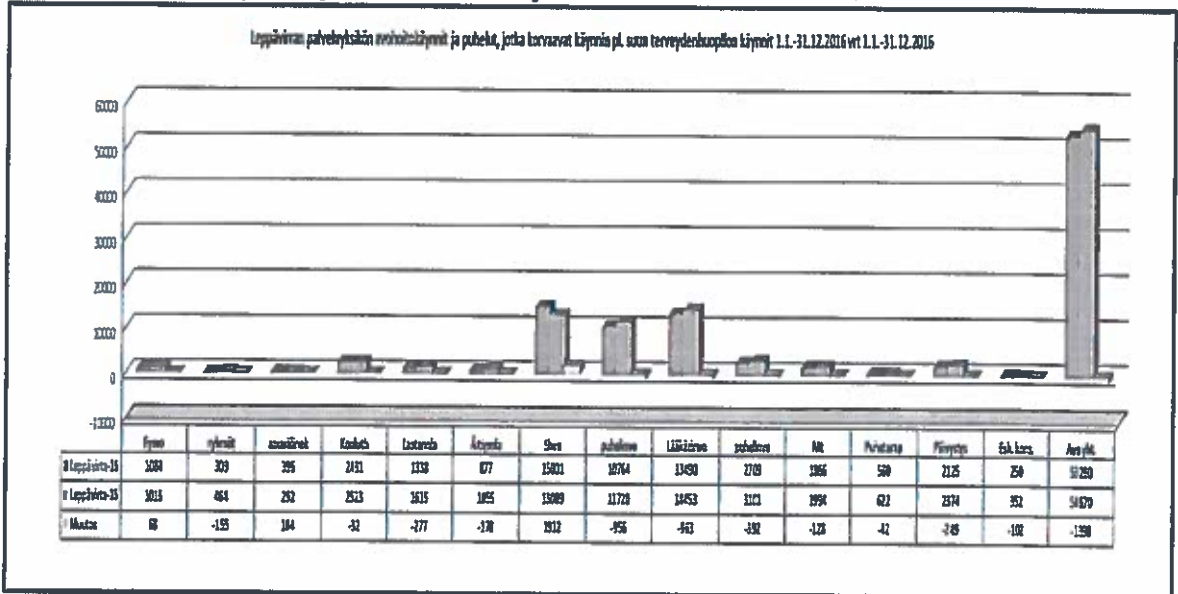
Ostopalveluna on hankittu, kuten aiemminkin, psykiatrian ja geriatrian erikoislääkäreiden palveluja. Nämä palvelut kilpailutettiin edellisenä vuonna. Geriatrian erikoislääkärin palveluissa oli kuitenkin puolen vuoden tauko kilpailutuksen voittaneen yrityksen epäonnistuttua toimitamaan geriatria terveysasemalle. Muistineuvolan palveluja jatkettiin tuona aikana muistihoidajan ja omien lääkäreiden toimesta. Heinäkuusta lähtien geriatripalvelut ovat toteutuneet suunnitellusti. Puheterapia, mielenterveystyö, neuvolatoiminta, kouluterveydenhuolto ja fysioterapia ovat sujuneet ongelmitta.

Avohoidon vastaanottokäyntien määrät ovat edelliseen vuoteen nähden hieman vähentyneet. Lääkäreiden vastaanottokäynnit vähentyivät 963 käynnillä. Vastaavasti hoitajien vastaanottokäynnit lisääntyivät 1912 kappaleella. Neuvolakäynnit ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna 487 käynnillä. (Kuvio 6.)

Vuoden 2016 aikana aloitettiin sellaiset työttömille kohdistetut terveystarkastukset, jotka tulevat työvoimapalvelujen lähettämänä (Laki monialaisesta yhteispalvelusta 1.1.2015). Palvelun tuottaminen on sujunut ongelmitta. Näitä tarkastuksia ei Leppävirralla ole määrällisesti paljon.

Palveluysikkö osallistui Leppävirran kunnan kanssa yhteistyössä ns. Koto-ryhmään, jossa mietittiin mitä asioita tulee huomioida, kun kuntaan tulee pakolaisia. Joulukuun alussa Leppävirralla muutti ensimmäinen perhe pakolaisstatuksella ja heidän terveystarkastuksensa toteutettiin heti, jotta kotoutuminen pääsee tältä osin nopeasti käyntiin.

Kuvio 6. Leppävirran palveluysikön avohoitokäynnit 1.1.–31.12.2016 vrt. 2015.

Laitoshiito

Vuodeosastojen kuormitus on edelleen lisääntynyt ja pitkäaikaisten potilaiden suhteellinen osuus on kasvanut kokonaispotilasmäärään nähden. Asiaan on vaikuttanut kunnan huono vanhusten asumispaikkatilanne, joka on onneksi vähitellen korjautumaan päin. Osastojen yhteinen kuormitusprosentti 15.12.2016 tilanteen mukaan on 97,84 (v. 2015 94,93 %). Osastoittain luvut ovat seuraavat: Os. 1 100,11 % (96,78), os.2 89,8 (86,35) ja os.3 102,22 (100,59).

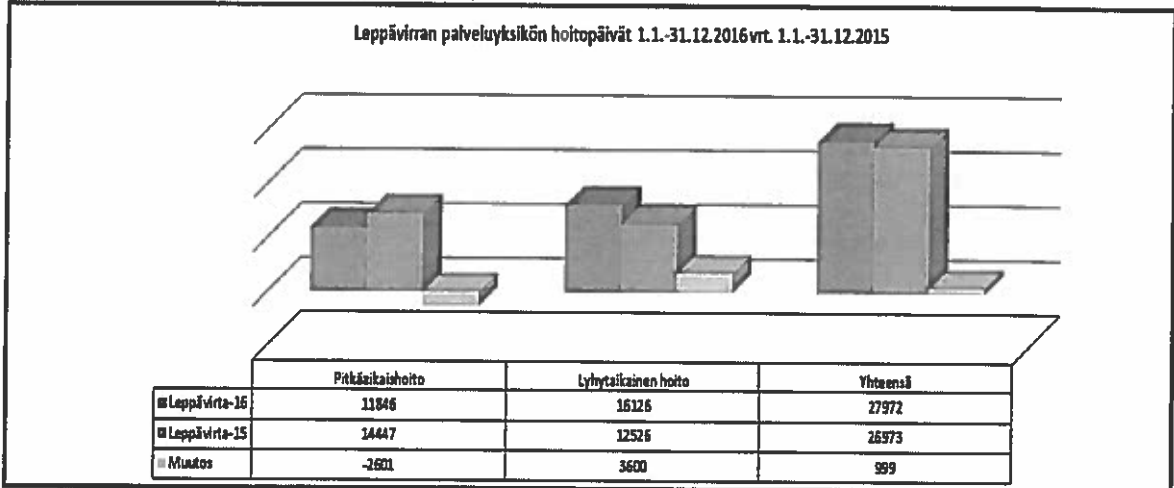
Pitkäaikaispotilaiden hoitopäivät ovat lisääntyneet ja näitä potilaita on jouduttu hoitamaan kaikilla osastoilla, myös kuntoutus- ja akuuttiosastolla. Vuonna 2016 pitkäaikaispotilaiden hoitopäivien määrä oli 16126 (v. 2015 14447), kasvua 1679 hoitopäivää eli 10,4 %. Lyhytaikainen hoito, 11846 hoitopäivää, vähentyi edelliseen vuoteen verrattuna 680 hoitopäivän verran. (Kuvio 7.)

Osastoilla on ajoittain ollut potilaita ylipaikoilla kuten kuormitusprosentitkin kertovat, mutta ylikuormitukset ovat olleet lyhytaikaisia. Joitakin yksittäisiä potilaita on hoidettu muilla Kysterin vuodeosastoilla.

Kiinteistön kunto on jonkin verran aiheuttanut ylimääräistä huolta, sillä elokuussa 2016 osasto kahdella tapahtui putkirikko, jonka seurauksena vesivahingon kuivatus on jatkunut koko syksyn.

Lokakuussa toteutettiin osasto kolmella Pelastuslaitoksen oppilastyönä evakuointiharjoitus. Tämä koettiin positiivisena ja tarpeellisena asiana.

Kuvio 7. Leppävirran palveluyksikön hoitopäivät 1.1–31.12.2016 vrt.2015

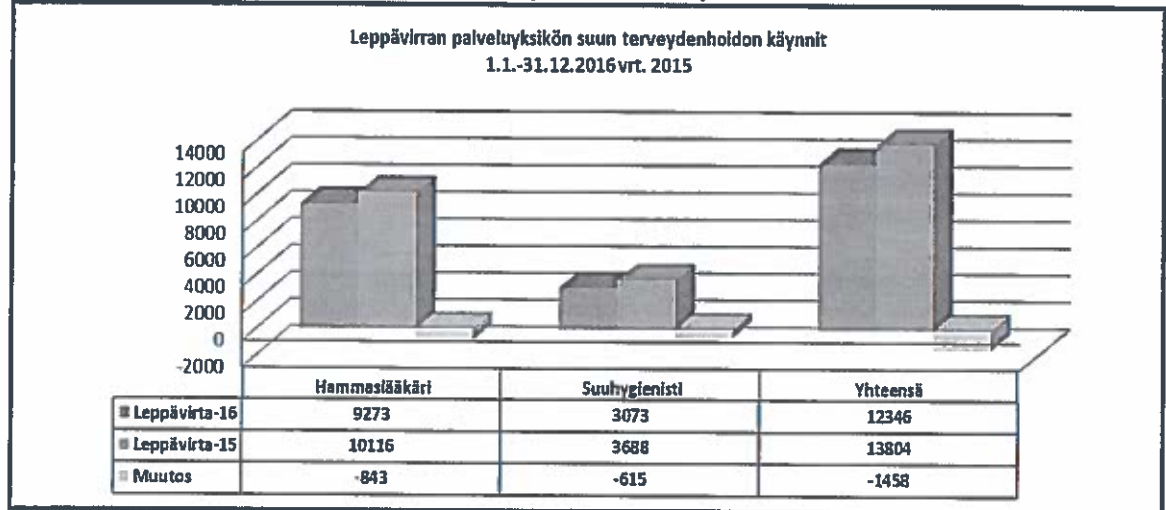

Suun terveydenhuolto

Leppävirran suun terveydenhuollossa on työskennellyt kolme vakinaista hammaslääkärinä, neljättä virkaa ovat hoitaneet määräaikaiset sijaiset.

Merkittävin vuoden aikana tapahtunut muutos on suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän vaihtuminen Efficasta WinHit – järjestelmään. Muutoksen aikana hammaslääkäreiden vastaanottoaikoja jouduttiin pidentämään, joka vaikutti suoritteiden vähenemiseen arvioituun ja myös edelliseen vuoteen nähden. Toiminta on sujunut muutoin odotetusti. Suukirurgian palveluja on ostettu vähäisiä määriä samoin kuin oikojahammaslääkärin palveluja on ostettu entiseen tapaan. (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Leppävirran palveluyksikön suun terveydenhuollon käynnit 1.1–31.12.2016 vrt. 2015

Koillis-Savon palveluyksikkö, vastuhenkilö: palveluyksikön johtaja Esa Häkli

Kokonaisuutena arvioiden palvelutuotanto toteutui lähes suunnitellusti. Huolimatta supistuneesta menobudjetista ja palvelualueen niukimmasta lääkäriresurssista palvelutarpeeseen pystyttiin vastamaan hoitotakuun puitteissa.

Vastaanotto toiminta

Päivystyskäyntien määrä ilta- ja viikonloppupäivystyksessä laski edelleen hieman vuoteen 2015 verrattuna. Päiväaikaisten lääkäri vastaanottojen määrät hieman lisääntyivät (+268). Näin myös hoitajavastaanottojen määrät (+434). Neuvolavastaanotot vähenivät 261 käynnillä. (Kuvio 9.)

Sekä Juankoskella että Kaavilla pystyttiin täyttämään avoimeksi tulleet lääkärivirat. Vuoden 2016 aikana jouduttiin ostamaan lääkäri työvoimaa yksittäisille kuukausille erikoistumispalveluiden vuoksi. Kaikkien terveysasemien vastaanotto toiminnassa tehostettiin edelleen lääkärihoitaja -konsultaatiotoimintaa hyvin tuloksin. Kesäaikaiset toiminnan supistukset toteutuivat ilman merkittäviä ongelmia, myöskään päivystystoiminta ei kuormittunut tuolloin. Säännölliset muistilääkäripalvelut pystyttiin takaamaan koko palveluyksikössä.

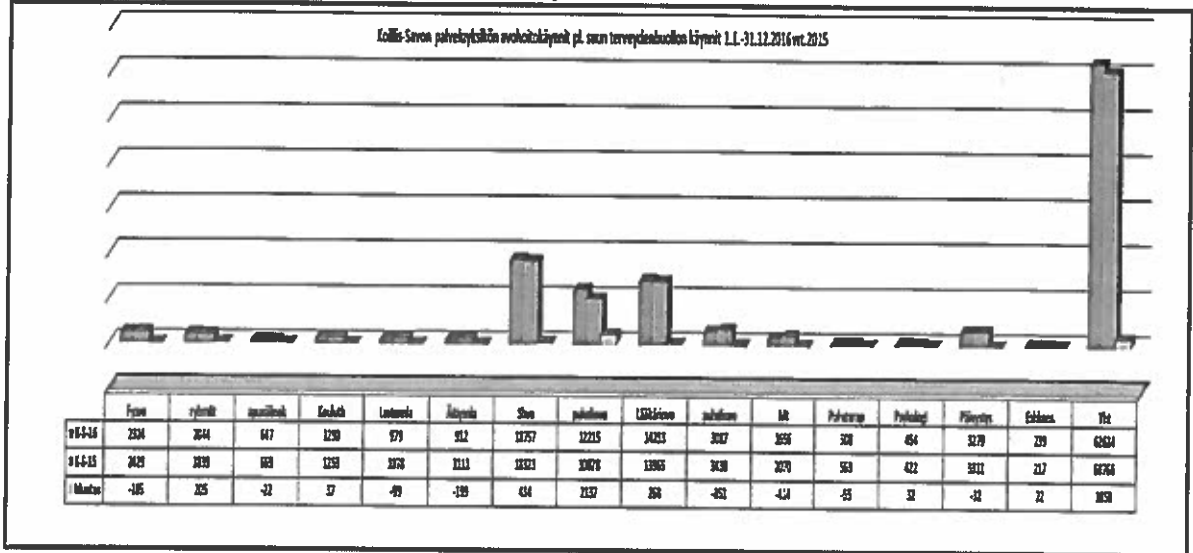
Neuvolatoiminta ja fysioterapia toimivat suunnitellusti. Mielensterveystyössä Siilinjärven psykiatrian poliklinikan avohoitotyöryhmä on tukenut TAT-toiminnallaan terveysasemien palvelutarjontaa.

Erityistyöntekijöiden (puheterapeutti ja psykologi) palvelut ovat vastanneet kysyntää. Psykologipalveluita on ostettu kahdelta yksityiseltä tuottajalta. Loppuvuodesta 2016 psykologin virka saatiin täytettyä. Puheterapiaa on ostettu omaa palvelua täydentävänä palveluna yksityisiltä tuottajilta.

Rautavaaran palveluryhmän lääkäripalvelut tuotettiin Juankoskelta käsin, kuten myös muistihoitajan palvelut. Päiväaikaisten toimintojen tehostumisen myötä rautavaaralaisten päivystyspotilaiden määrä on merkittävästi matalampi muihin palveluyksikön kuntiin verrattuna.

Vaikka hoitajaresurssissa oli huomattavaa vajetta vuoden 2016 aikana, hoitajan vastaanotto-
käyntien ja puhelinpalvelun määrää pystyttiin lisäämään.

Kuvio 9. Koillis-Savon palveluyksikön avohoitokäynnit 1.1–31.12.2016 vrt.2015

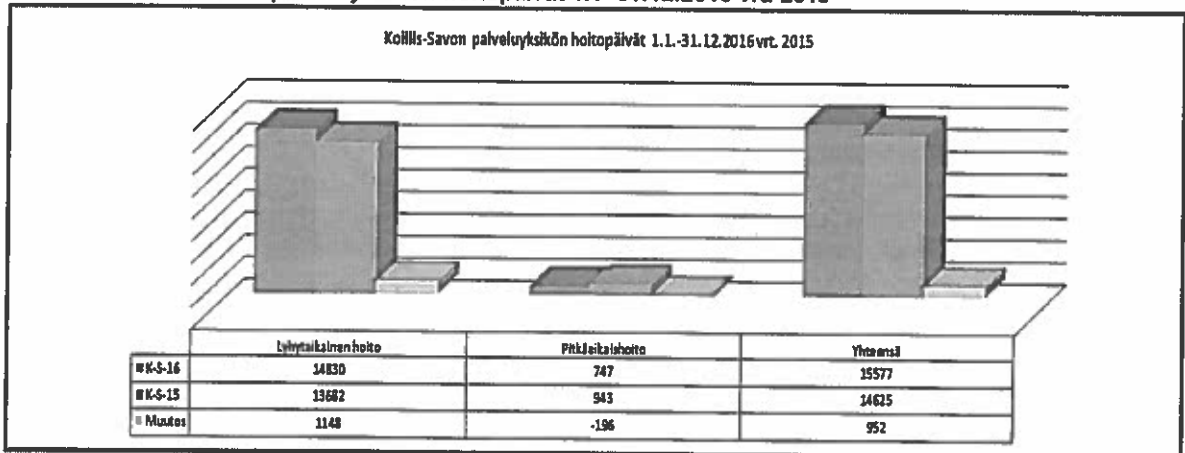
Laitoshoito

Vuodeosastopalveluiden käytössä Juankoski alitti hieman palvelusopimuksen hoitopäivämäärän, kun taas Kaavi ja Rautavaara ylittivät suunnitellun.

Juankosken vuodeosaston kuormitus nousi lievästi aiempiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2016 kuormitus oli keskimäärin 91 prosenttia, ja keskimääräinen hoitoaika oli 6 vuorokautta. Juankosken vuodeosastolta myytiin vuodeosastopalveluita 660 hoitopäivää Kuopion kaupungille. Kaavin vuodeosaston kuormitus oli keskimäärin 89 %, ja keskimääräinen hoitoaika oli 11 vuorokautta. Kaavin vuodeosastolta myytiin vuodeosastopalveluita Kuopiolle 198 hoitopäivää. Rautavaaralaisten potilaiden määrä vuodeosastoilla oli edelleen pieni suhteessa väestöön ja heidän jatkohoitonsa oli sujuvinta. Hoitopäivien käyttö on kuvattu kuviossa 10.

Jatkohoidon siirtoviivemaksuja ei peruskunnille muodostunut.

Kuvio 10. Koillis-Savon palveluyksikön hoitopäivät 1.1–31.12.2016 vrt. 2015

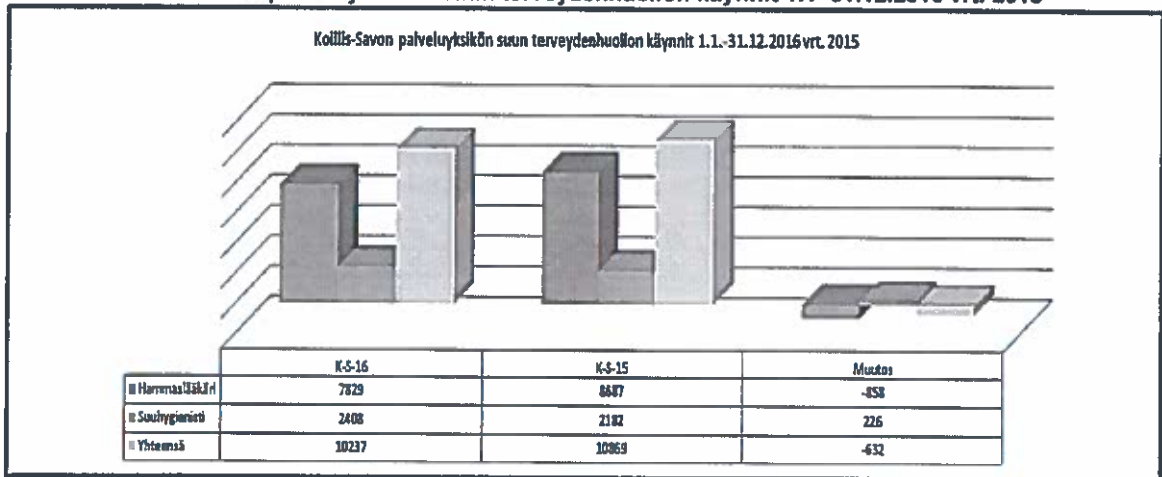

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollossa hoitotakuu toteutui hyvin. Kiireettömään hoitoon ajan hammaslääkärille on saanut 1 - 2 kuukauden sisällä.

Ostopalveluhammaslääkäreitä on jouduttu käyttämään poikkeuksellisen paljon etenkin Kaavilla. Myös Juankoskella on ollut vajausta hammaslääkäreiden osalta. Oikomishoidon erikoishammaslääkärin palvelu toteutetaan ostopalveluna. Rautavaaran henkilöstötilanne on ollut hyvä. (Kuvio 11)

Kuvio 11. Koillis-Savon palveluyksikön suun terveydenhuollon käynnit 1.1–31.12.2016 vrt. 2015

Nilakan palveluyksikkö, vastuuhenkilö: vs. palveluyksikönjohtaja Raakel Laukkanen

Nilakan lääkäreiden 13+1 virasta on ollut täytettynä vakinaisesti 12. Lääkärivajausta on edelleen aiheuttanut vaikeus saada sijaisia vakinaisten lääkäreiden erikoistumisopinnoista ja perhevapaista johtuviin poissaoloihin. Ylilääkärin virka on hoidettu koko vuoden sisäisin siirroin toteutetulla määräaikaisella sijaisuudella. Kokonaisuudessaan lääkäritilanne on ollut tiukka ja vajauksen korvaamiseksi on turvauduttu ostopalvelujen käyttöön. Ostopalvelujenkin saataavuus on ollut ajoittain vaikeaa.

Vastaanotto toiminta

Nilakan alueella on vastaanotto toimintaa Keiteleellä, Pielavedellä, Tervossa ja Vesannolla. Kiireetön päiväaikainen vastaanotto toiminta on pystytty hoitamaan jokaisella paikkakunnalla. Arki-iltojen ja viikonloppupäivien akuuttivastaanotot on hoidettu vuoroin Keiteleellä ja Pielavedellä. Yöpäivystys on hoitunut Kuopion yhteispäivystyksessä. Vastaanotto toimintaa on su-pistettu joulun aikaan ja kesällä.

Erikoislääkäripalveluista on oman psykiatrin vastaanotto toiminta jatkunut aikaisempaan ta-paan. Sydämen ultraäänitutkimukset on hankittu ostopalveluina. Tähystykset ja rasituskoeket on tehty omana toimintana. Geriatrivetoinen muistipoliklinikka on toiminut Tervossa.

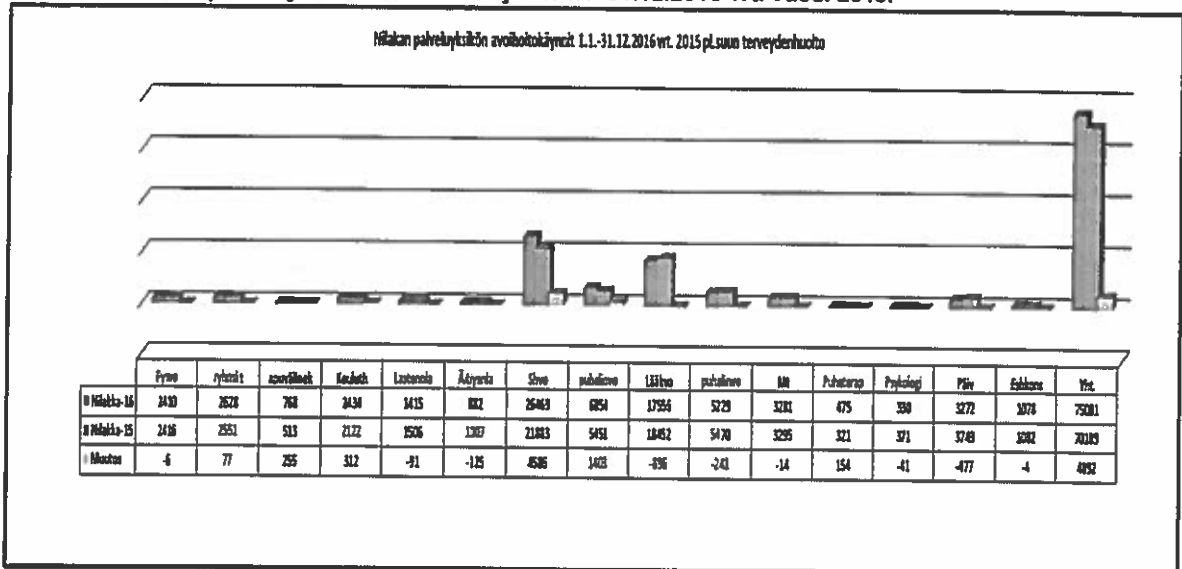
Puheterapeutin ja syksyllä 2016 aloittaneen toimintaterapeutin vastaanotto on toiminut Pielavedellä. Fysioterapiatoiminta on jatkunut ennallaan.

Neuvola- ja kouluterveydenhuoltopalveluja on tuotettu Kysterin yhteisen toimintaohjelman ja vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti. Koko alueella toimii yhteinen äitiysneuvolan / perhesuunnittelun kättilö.

Mielenterveyshuollossa on ollut käytettävissä oma terveyskeskuslääkärin virassa toimiva psykiatri, joka on mahdollistanut palveluyksikön sisäiset psykiatrikonsultaatiot. Mielenterveyshuollon työryhmän toiminta on vakiintunut ja se on vastannut palvelutarpeeseen. Psykologin toimipiste siirtyi syksyllä Pielavedelle.

Palveluyksikön avohoitokäynnit lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 3730 käyntiä enemmän. Tämä lisäys selittyy hoitajakäyntien määrän lisääntymisellä (+4586). Edellinen lisäys liittyy pääasiallisesti INR – vastaanotto toimintaan. Lääkäreiden vastaanotto- ja päivystyskäynnit vähenivät yhteensä 1373 käyntiä. Äitiys- ja lastenneuvolakäynnit ovat vähentyneet 216 käynnillä, mutta kouluterveydenhuollon käynnit ovat lisääntyneet 312. Jälkimmäinen lisäys selittyy pakolaisina sijoitettujen lasten terveystarkastuksista. (Kuvio 12.)

Kuvio 12. Niilakan palveluyksikön avohoitokäynnit 1.1–31.12.2016 vrt. vuosi 2015.

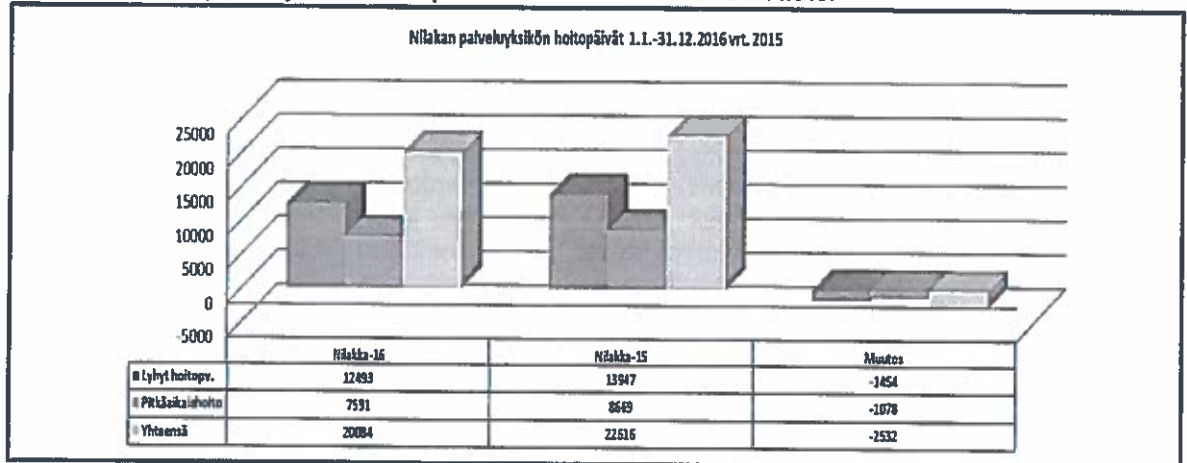
Laitoshoito

Palveluyksikön akuuttivuodeosastohoitoa on järjestetty Keiteleen ja Pielaveden osastoilla. KYSistä siirtyvät potilaat on pystytty ottamaan välittömästi terveyskeskukseen jatkohoitoon. Vesannon osasto on toiminut pitkäaikaispotilaiden osastona, mutta osasto lakkautetaan nyt vuodenvaihteessa ja pitkäaikaispaikat on jatkossa Keiteleen osastolla (n. 10 paikkaa).

Pielaveden osastolla on ollut 25 vuodeosastopaikkaa ja Keiteleellä akuuttipaikkoja on ollut 20. Hoitajaksot ovat lyhentyneet ja potilasvaihtuvuus on ollut molemmilla osastoilla runsasta. Vuodeosastojen kuormitukset ovat olleet suunniteltua alhaisempia, mikä on johtunut pääasiassa pitkäaikaisaansijojen arvioitua pienemmästä käytöstä, mutta myös hyvin toimivasta kotiutuskoordinaattori-kotiutushoitajatoiminnasta. Suunnitellut ja koordinoitujen potilassiirrot ja kotiutumiset ovat lisänneet potilasturvallisuutta ja lyhentäneet hoitoaikoja sekä parantaneet tiedon kulkua eri toimijoiden välillä.

Nilakan alueen kunnat ovat ilmaisseet halukkuutta vähentää tulevaisuudessa edelleen pitkäaikaissairaansijojen käyttöä. Kuviossa 13 on kuvattu vuoden aikana toteutuneet Nilakan palveluyksikön hoitopäivät. Lyhyt- ja pitkäaikaishoitopäivien määrät ovat edelleen selkeästi vähentyneet. (Kuvio 13.)

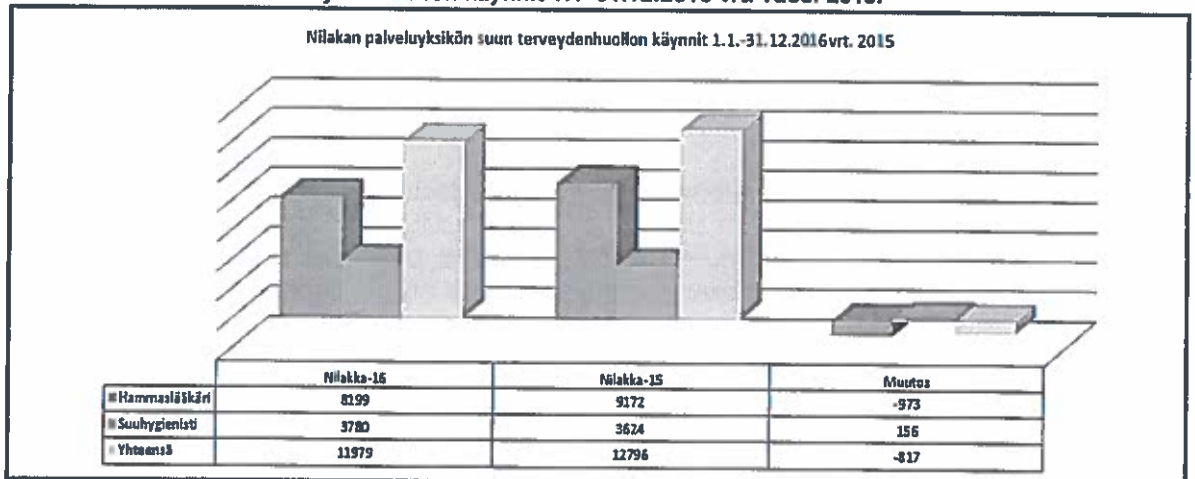
Kuvio 13. Nilakan palveluyksikön hoitopäivät 1.1–31.12.2016 vrt. vuosi 2015.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon vastaanotto toiminnassa ei ole päästy aivan tavoitteeseen vuoden 2016 aikana. Etenkin hammaslääkärivaje on tuonut lisähaasteita toiminnan järjestämiseen kaikilla paikkakunnilla. Ostopalveluja on jouduttu käyttämään. Kiireettömään hoitoon pääsy on vaihdellut 1-3 kuukauteen hoitolasta riippuen. Oikomishoidon konsultaatio on toteutettu ostopalveluna. Suun terveydenhuollossa hammaslääkäreiden käynnit ovat edelliseen vuoteen verrattuna vähentyneet, puolestaan suuhygienistien käynnit ovat hieman lisääntyneet. (Kuvio 14.)

Kuvio 14. Nilakan suun terveydenhuollon käynnit 1.1–31.12.2016 vrt. vuosi 2015.

3.3.2 Merkittävimmät palveluyksiköiden ulkoisten palvelun tuottajat

Ulkoistettu viikonloppupäivystys

Leppävirralla ja Koillis-Savossa sekä Nilakassa viikonloppupäivystyksen lääkäryö on ollut osittain ulkoistettu.

Terveysasemilla arki-iltoina ja viikonloppuina toteutettava osavuorokautinen työpaikkapäivystys on toiminut Juankoskella, Pielavedellä, Keiteleellä sekä Leppävirralla. Virkalääkärit päivystävät arki-iltaisain ja ostopalvelua käytetään edelleen apuna viikonloppuisin.

Mammografia

Palvelu on ulkoistettu. Sen tuottaa Suomen Terveystalo Oy 1.1.2015 alkaen toistaiseksi.

Työterveyshuolto

Soisalon työterveysliikelaitos tuottaa terveydenhuoltolain mukaiset työterveyshuollon palvelut Kysterin kuntien alueella. Työpaikkakäyntejä tehdään yleensä kolmen vuoden välein tai työolosuhteiden muuttuessa. Sopimus Soisalon Työterveys liikelaitoksen kanssa päättyy 31.12.2016. Terveyspalvelu Verso Oy jatkaa 1.1.2017.

Ensihoito

Sairaanhoitopiiri huolehtii terveydenhuoltolain mukaisesti ensihoidon järjestämisestä Kysterin kuntien alueella. Ns. yön yli seurantamalli on käytössä. Alue-ensihoitajamallia on valmisteltu yhteistyössä ensihoidon ja Savonia ammattikorkeakoulun kanssa. Mallia pilotoidaan Nilakan alueella.

Laboratorio

Laboratoriopalvelut keskittyvät ISLAB:lle ja ovat toimineet ilman merkittäviä ongelmia.

Irtoisoluseulonta ja muut patologian palvelut

Sairaanhoitopiirin kliinisen patologian osasto (Aluepatologia) vastaa gynekologisten joukkotarkastusnäytteiden, histologisten ja sytologisten näytteiden tutkimisesta sekä obduktioista. Palvelu tuotetaan sairaanhoitopiirin omana toimintana tai kokonaistaloudellisesti kilpailutettuna. Toiminta on toteutunut ongelmitta.

Hammaslääkäripäivystys

Hammaslääkäripäivystys on järjestetty yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa siten, että alueen kunnat vastaavat väestöosuutensa mukaisesta määrästä viikonloppupäivystyksiä tuottaen päivystyksen omana työnä tai ulkoistettuna palveluna. Päivystystä on vuodesta 2015 alkaen asetuksen mukaisesti laajennettu koskemaan myös ilta-aikaa. Kyseinen aika on järjestetty samoin kuin viikonloput ja siihen on liitetty varallaolojärjestelmä. Päivystys tulee siirtymään vuoden 2017 aikana Kuopion yliopistollisen sairaalan tiloihin. Suunnitelman mukaan sairaalan tiloissa tullaan tuottamaan sekä perusterveydenhuollon että erikoissairanhoidon suun terveydenhuollon päivystyspalvelut. Toiminnan suunnittelu on vielä kesken.

Radiologitoiminta

Leppävirta tukeutuu radiologisessa toiminnassa Varkaudesta saataviin konsultaatioihin. Nilakan ja Koillis-Savon palveluyksikköjen radiologiapalvelut on tuottanut 1.1.2016 alkaen KYS radiologian yksikkö. Toiminta ja henkilöstö siirtyivät vuoden 2016 alusta KYS radiologian yksikön hallinnoitavaksi. Toimintavuoden aikana ei ole ollut ongelmia palvelutuotannossa. Muita Kysterin alihankintana toteutettavia vakiintuneita palveluita ovat muun muassa silmäpohjakuvaukset, veteraanien avokuntoutuspalvelut sekä koululaisten silmälääkär tarkastukset, jotka ovat toteutuneet ongelmitta.

3.4 Taloudellisuus ja tehokkuus

Keskeinen tavoite Kysterissä on toimia siten, että palvelujen rahoitustaso vastaa kuntien taloudellisia mahdollisuuksia. Keskeistä on vastata siitä, että palvelutaso on lainsäädännön edellyttämä. Kunnille kohdistuva kustannus- ja palvelutaso on kuvattu palvelusopimuksessa. Vuonna 2016 kunnilta kannettu jäsenkuntaennakko ei kata kaikkien kuntien nettomenoja.

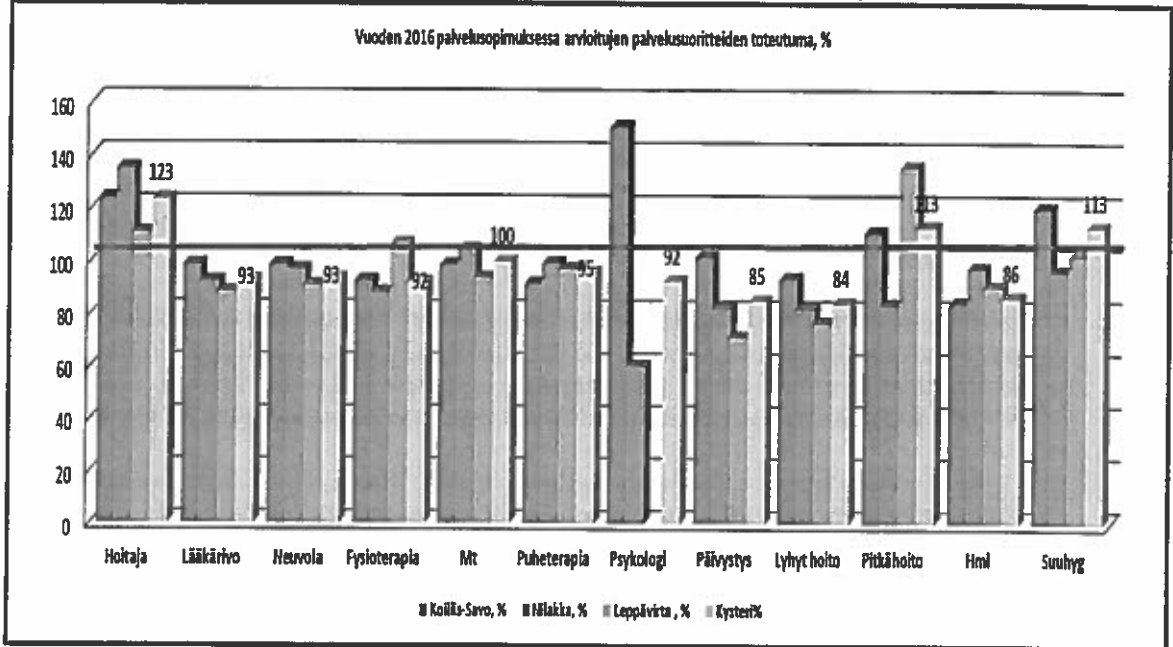
KYSTERIn vuoden 2016 palvelutoiminnan toteutumisen suoritetasoinen arviointi

Vuoden 2016 aikana on säännöllisesti kuukausittain raportoitu toimintaan liittyvien suoritteiden määrää verraten niitä edellisen vuoden toteumaan ja palvelusopimuksessa sovittuihin palvelumääriin (%). Taulukossa 2 on kuvattu vuosittaisen vertailun mukaiset kappalemäärät ja prosentuaalinen osuus palvelusopimuksessa arvioiduista suoritelmääristä. Kuviossa 15 on kuvattu palvelukohtaisesti toteutuneiden suoritteiden suhde palvelusopimuksessa tehtyyn arvioon.

Taulukko 2. Vuoden 2016 palvelusopimuksessa arvioidujen palvelujen suoritelmäärät ja toteuma sekä vertailu vuoteen 2015.

KYSTERIN PALVELUSUORITTEET 12_2016 vrt. palvelusopimus ja 12_2015.														100 %	
Kunta	Avohoito		Vrt. %		Vuodeosasto		Vrt. %		Suun th		Vrt. %		Vrt. lpl		
	Avohoito-16	Palvelusop.	Vrt. %	Avohoito-15	Vrt. lpl	Vuodeos-16	Palvelusop.	Vrt. %	Vuodeos-15	Vrt. lpl	Suun th-16	Palvelusop.	Vrt. %	Suun th-15	Vrt. lpl
Leppävirta	53280	54540	97,7	54670	-1390	27972	27400	102,1	26973	999	12346	13350	92,5	13799	-1453
Keitele	16703	16000	104,4	14614	2089	3196	4575	69,9	3602	-406	2678	3000	89,3	3209	-531
Pielavesi	31370	30560	102,7	31793	-423	6810	8610	79,1	8943	-2133	4987	5100	97,8	5229	-242
Tervo	11871	10215	116,2	9983	1888	1741	2380	73,2	2402	-661	1761	2000	88,1	1652	109
Vesanto	15137	13725	110,3	13799	1338	8337	9560	87,2	7669	668	2553	2700	94,6	2706	-153
Nilakka	75081	70500	106,5	70189	4892	20084	25125	79,9	22616	-2532	11979	12800	93,6	12796	-817
Juankoski	27906	26161	106,7	27719	187	7042	7630	92,3	6870	172	4587	4900	93,6	4635	-48
Kaavi	23677	21109	112,2	22021	1656	6754	7430	90,9	6512	242	3287	3500	93,9	3524	-237
Rautavaara	11041	10382	106,3	11026	15	1781	1530	116,4	1243	538	2363	2900	81,5	2710	-347
Koillis-Savo	62624	57652	108,6	60766	1858	15577	16590	93,9	14625	952	10237	11300	90,6	10869	-632
Kysteri yht.	190985	182692	104,5	185625	5360	63633	69115	92,1	64214	-581	34562	37450	92,3	37464	-2902

Kuvio 15. Palvelusopimuksessa arvioitujen suoritteiden toteuma vuonna 2016, %

Vastaanottotoiminta

Avohoitopalveluista hoitajien käynnit (60227 kpl) lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna kaikissa palveluyksiköissä, yhteensä 6896 käyntiä. Hoitajien puhelut, jotka korvaavat vastaanottokäynnit, lisääntyivät merkittävästi Koillis-Savossa (+2137 kpl) ja Nilakassa (+1403 kpl). Leppävirran palveluyksikössä nämä vähenivät (-956). Jälkimmäiseen on vaikuttanut hoitajien akuuttivastaanottotoiminta. Palvelusopimuksen mukaisesta arviosta hoitajien käynnit ylittyivät jokaisessa palveluyksikössä (23 %). Selittäväenä tekijänä hoitajien vastaanottokäyntien määrän lisääntymiseen on toiminnan kehittämisenä käytännön toimintaan aikaansaadut muutokset. Lääkäreiden ja hoitajien vastaanottotoiminnassa on mallina lääkäri- hoitaja työparityömalli Pielavedellä, Leppävirralla, Tervossa, Vesannolla, Rautavaaralla ja Kaavilla. Lisäksi Leppävirralla toimii hoitajien akuuttivastaanottotoiminta. Hoitajien INR-vastaanotot käynnistyivät Nilakassa ja Juankoskella niille potilaille, jotka käyttävät verenhuuymista estävää lääkitystä. Takaisin soitto - järjestelmä on tullut vuosien käytön jälkeen väestölle tutuksi. Se edesauttaa yhteydenotoissa merkittävästi.

Lääkäreiden vastaanottokäynnit vähenivät kokonaisuudessaan 1592 käynnillä. Ne alittuivat Nilakassa ja Leppävirralla. Lääkäreiden päivystysvastaanottokäynnit ts. ilta- ja viikonloppuvastaanottokäynnit ovat vähentyneet Kysterissä yhteensä 758 käyntiä. Eniten nämä vähenivät Nilakan (-477 kpl) ja Leppävirran (-249 kpl) palveluyksiköissä.

Äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan suoritelmäärissä on todettavissa selvää vähenemistä. (-998 kpl) kaikissa palveluyksiköissä edelliseen vuoteen verrattuna. Puolestaan kouluterveydenhuollon käynnit hieman lisääntyivät Nilakan ja Koillis-Savon palveluyksiköissä. Leppävirralla ne hieman vähenivät. Myös palvelusopimuksen mukaiset neuvolakäynnit alittuivat kaikissa palveluyksiköissä. Eniten muutosta tapahtui Leppävirralla. Synnyttäjien, lasten ja koululaisten määrän vähentyessä on tarpeellista tarkastella terveydenhoitajan vakansseja ja mitoitusta koko palveluyksikkötasoilla. Nilakassa äitiysneuvolapalvelut on keskitetty yhdelle kätild-terveydenhoitajalle seudullisena palveluna. Koillis-Savossa vastaavasti yhdelle terveydenhoi-

tajalle on keskitetty Juankosken ja Kaavin kouluterveydenhuollon vastaanotto toiminta. Muutoksilla on saatu terveydenhoitajaresurssien käyttöä vähennettyä ja suunnattua toiseen toimintaan. Vähennyksistä huolimatta neuvolatoiminta voidaan edelleen tuottaa laadukkaasti ja suositusten mukaisesti palveluyksiköiden kaikille kunnille.

Fysioterapiakäynnit kokonaisuudessaan vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna hyvin vähän kaikissa palveluyksiköissä. Palveluryhmätasoisesti tarkasteltuna ryhmäkäynnit lisääntyivät merkittävästi Tervossa. Palvelusopimuksen suoritemääristä fysioterapian kaikki käynnit jäivät alle suunnitellun Koillis-Savossa ja Nilakassa. Leppävirralla suunnitelma toteutui. Apuvälinekäyntien kirjaaminen on tehostunut.

Puheterapian käynnit lisääntyivät Nilakassa, mutta vähenivät hieman Koillis-Savon ja Leppävuiran palveluyksiköissä. Muutos ei ole merkittävä. Edelliseen vuoteen verrattuna mielenterveyden käynnit vähenivät Koillis-Savossa (-404 kpl) ja Leppävirralla (-128 kpl) sekä Nilakassa (-41 kpl). Palvelusopimuksen arvion mukaisesti toteuma ylittyi Koillis-Savossa. (Kuvio 15).

Tarkasteltaessa vuoden 2016 päivystyskäyntien kokonaismäärää vuoteen 2015 verrattaessa voidaan todeta, että päivystyksen käyttö on vähentynyt edelleen 758 käynnillä. Tämä jakautui palveluyksiköissä siten, että Nilakassa käynnit vähenivät 477, Koillis-Savossa 32 ja Leppävirralla 249 käyntiä. Palvelusopimuksen mukaisista käyntimäärien arvioista jäi Nilakassa vajaan 12 ja Leppävirralla 29. Koillis-Savossa suunnitelma ylittyi yhdellä prosentilla. Päivystyskäyntien määrän väheneminen selittyy sekä päivystysasetuksen aiheuttamilla muutoksilla että päiväaikaisen toiminnan tehostumisella. Yhteispäivystykseen sekä KYSiin toteutuneet päivystyskäynnit ovat toteutuneet ennakoarvioinnin mukaan. Tämän mukaisesti yöaikaan on 1-2 käyntiä palveluyksiköistä.

Omana toimintana toteutetun erikoissairaanhoidon konsultaatiot lisääntyivät hieman Koillis-Savossa. Leppävirralla ja Nilakassa ne vähenivät yhteensä 106 käynnillä. Vähennys kohdistui pääasiallisesti Leppävirtaan (-102 kpl).

Laitoshoido

Koillis-Savon palveluyksikössä lyhytaikaiset hoitopäivät lisääntyivät 1148 ja pitkäaikaiset vähenivät 196 hoitopäivää. Palvelusopimuksessa arvioitu lyhytaikaishoitopäivien määrä alittiin 7 prosentilla ja pitkäaikaishoitopäivien ylittyi 11 prosenttia. Hoitopäivien määrän muutokset Koillis-Savossa selittyvät palvelutarpeiden muutoksilla. Rakenteelliset muutokset, ts. pitkäaikaisen laitoshoidon käytön määrän vähentäminen, on Koillis-Savon palveluyksikössä toteutettu jo ennen Kysterin toiminnan käynnistymistä ja toiminnan alkuvuosina. Rautavaaran hoitopäivien tarve on menneen vuoden aikana lisääntynyt merkittävästi (+538 kpl).

Nilakassa lyhytaikaiset hoitopäivät vähenivät 1454 ja pitkäaikaiset 1078 hoitopäivää. Palvelusopimuksessa arvioitu lyhytaikainen hoito alittiin arvioidusta 18 prosenttia ja pitkäaikainen hoito alittiin 17 prosenttia. Nilakan palveluyksikössä pitkäaikaisen laitoshoidon muutokset toteutuivat vuoden 2015 aikana. Muutos käynnistyi syksyllä 2014. Paikkojen vähennys on 32 paikkaa. Keiteleellä pitkäaikaiseen laitoshoidon vähentymiseen liittyvät rakenteelliset muutokset on toteutettu kunnan toimesta niin hyvin, että tällaista hoitoa Kysterin toimesta ei tarvitse järjestää kuin lyhytaikaisesti. Vesannolla pitkäaikaisen laitoshoidon tarve lähti muutokseen menneen vuoden 2016 syksyn aikana. Kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna pitkäaikaishoidon tarve ylittyi (+653 Kpl). Tervossa pitkäaikaisen laitoshoidon tarve on vähäistä ja

sen määrä väheni merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna (-448 kpl). Myös lyhytaikaisen hoidon tarve vähentyi (-213 kpl).

Leppävirralla pitkäaikaishoitoa toteutettiin 1679 hoitopäivää enemmän ja lyhytaikaista hoitoa 680 hoitopäivää vähemmän. Palvelusopimuksen mukaisesta arvioinnista pitkäaikainen hoito ylittyi arvioidusta 36 prosenttia ja lyhytaikainen hoito alittui 24 prosenttia. Leppävirran osastojen kuormitus ylittyi ajoittain.

Kysterin kokonaisuudessa pitkäaikaishoitopäivien määrä vähentyi vuoteen 2015 verrattuna yhteensä 3875 hoitopäivää. Puolestaan lyhytaikaisten hoitopäivien määrä lisääntyi 3294 hoitopäivällä.

Suun terveydenhuolto

Hammaslääkärikäynnit vähentyivät Nilakassa 1837, Koillis-Savossa 858 ja Leppävirralla 843 käyntiä. Suuhygienistien käyntimäärät lisääntyivät Nilakassa 375 ja Koillis-Savossa 226 käyntiä. Leppävirralla heidän käyntimäärät laskivat 615 käyntiä. Palvelusopimuksen arvioiduista määristä hammaslääkäreillä käyntimäärät alittuivat Koillis-Savossa 16, Nilakassa 3 ja Leppävirralla 10 prosenttia. Puolestaan suuhygienistien käyntimäärät ylittyivät Koillis-Savossa 20 ja Leppävirran kaksi prosenttia. Nilakassa arvioitu määrä alittui neljällä prosentilla. Toiminnan kehittämisen näkökulmasta hammaslääkäreiden ja suuhygienistien työjakoa tulisi edelleen tarkastella.

4. KEHITTÄMISTOIMINTA

Liikelaitoksen sisäisen toiminnan kehittämisessä on hyödynnetty Kysterin kolmen hyvin lähellä samankokoisen palveluyksikön toiminnallisten ja taloudellisten tietojen vertailua. Palveluyksiköiden vertailukelpoisuus synnyttää hyvän asetelman taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioitiin ja mahdollisuuden parhaiden toimintamallien löytämiseen ja monistamiseen palveluyksiköiden välillä.

Vuoden 2016 toiminnan kehittämiseen liittyviä kehittämisalueita ja - hankkeita:

Tavoitteena Kysterin osastohoidossa oli vuoden 2016 aikana akuuttihoitopaikkojen määrän tarpeen sopeuttaminen ja pitkäaikaishoidon määrän suunnitelmallinen vähentäminen. Tätä työtä tehtiin suunnitelmallisesti koko menneen vuoden ajan ja jatketaan edelleen. Pitkäaikaisen laitoshoidon vuodepaikat ovat vähentyneet yli 40:llä.

Verkostotyöskentelyä edistetään kuntien kanssa heidän oman toiminnan ja liikelaitoksen toiminnan rajapinnoilla. Kuntien kotihoidon kanssa toteutettavaan työhön on osallistu sovitusti. Yhteistyön muotoja on edelleen pohdittu ja pyritään kehittämään sekä syventämään niitä. Nilakan kotiutuskoordinaattoritoiminta on todentunut erittäin merkittäväksi toimintamuodoksi.

Ensihoidon kanssa on jatkettu moniammatillisen työskentelyn kehittämisen suunnittelua. Alue ensihoitajamallin suunnitteluun on osallistuttu yhteistyössä sairaanhoitopiirin ensihoidon ja Savonia ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeen tavoitteena on pilotoida yhdellä kokeella ensihoitajalla miehitetyn alue-ensihoitaja yksikön toimintaa, tuottaa tietoa toimintamallin vaikutuksista kuntalaisten terveys- ja sosiaalipalveluihin ja niiden kustannuksiin, selvittää toimintamallin laajentamismahdollisuudet koko maakuntaa ja suunnitella ensihoitaja - koulu-

tuksen mastertason jatko-opinnot em. tavoitteet huomioiden. Hankkeen pilotointi toteutuu vuonna 2017 Nilakassa.

Alue Pegasokseen liittyvien toimintamallien kehitystyötä ja suunnittelua on jatkettu yhteistyössä Kuopion, Ylä-Savon ja Pieksämäen kanssa.

Tietojärjestelmiin liittyen vuoden 2016 aikana yhtenäistettiin suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmä. Leppävirran palveluyksikössä otettiin käyttöön WinHit ohjelma. Tämä edellytti erillisen hankkeen. Käyttöönotto onnistui hyvin. Lisäksi hankemuotoisesti valmisteltiin Kysterin kaikilla vuodeosastoille hoitoisuusluokitusmittari Rafaelan käyttöönotto. Tähän hankkeeseen liittyivät hoitoisuusluokitusinfot ja mittari- sekä tietojärjestelmäkoulutukset. Järjestelmän ylläpidon ja tiedon hyödyntämisen koulutuksissa käyttäjät paneutuivat siihen, miten järjestelmää voi käyttää hyödyksi hoitotyön ja hoitotyöntekijöiden johtamisessa. Edellä kuvattujen hankkeiden lisäksi valmisteltiin vuoden aikana Effican ja Mediatrin vanhojen tietojen siirtoa sähköiseen arkistoon ja suunniteltiin Sote DW:n mukaista raportoinnin laajentamista. Istekki toteutti suunnitelmat teknisesti.

Hoitohenkilöstön eri ammattiryhmille laadittiin osaamistasokuvaukset. Näiden läpikäymistä jatketaan vuonna 2017.

Kysterin henkilöstö on ollut mukana useissa sairaanhoitopiirin kehittämishankkeissa (muun muassa Kotoa kotiin, Kaatumisen ehkäisy, Kuntouttava työote, Työn kierto – hankkeet) ja vuonna 2013 käynnistyneessä *Tuottavuushankkeessa*. Tämän hankkeen johtoryhmässä on palvelualueen hallinnosta edustus ja työryhmissä edustajia palvelualueelta ja – yksiköistä. Lisäksi Kysterillä on edustajat PoSoTe – hankkeessa ja Sitran organisoimassa kansallisessa Palvelupakettihankkeessa.